Nagyvárad, 1909. XV. évfolyam 132. szám. Vasárnap, junius 13.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
A kiadóhivatalban átvéve:
Egész évre ... 16 kor.
Negyedévre ... 4 «
Helyben házhoz hordva:
Egész évre ... 20 kor
Negyedévre ... 5 «
Vidékre postán szállitva:
Egész évre ... 24 kor.
Negyedévre ... 6 «

TISZÁNTÚL
POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és ünnep utáni napok kivételével.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Nagyvárad, Apácza-utcza 3.
A szerkesztőség kéziratok visszaadásáról vagy megőrzésére nem vállalkozik.
Előfizetések és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.
Egyes szám ára 8 fillér.

A drága mészáros és hentes urak.

Két gyülést is tartottak mostanában Nagyváradon. Az egyik »polgárgyülés» volt, amelyen kimondták, hogy a fürdővasut szükséges. A másikon elhatározták, hogy a drágaság ellen tenni kell valamit. Mind a két gyülésen nagyon okos emberek, nagyon okos dolgokat beszéltek. Hanem azért a fürdővasut még mindig nem jár, ellenben a drágaság ellen védekező ankét óta az árak ismét emelkedtek.

Gondolja valaki, hogy gyülésekkel, ankétekkel, sok szép beszéddel el lehet valami pozitiv eredményt érni?

Szó sincs róla.

A mészáros és a pék urak ugy belejöttek az áremelésekbe, mint a háziurak a sájgerolásba. Azért is lesznek sorban háziurakká; nagyon értik a mesterségüket. Ha szárazság van, emelik az árakat; ha eső esik, akkor is emelik. Szóval akár esik, akár nem esik, nekik mindig jól esik, a közönség pedig egyformán — uszik.

De ne beszéljünk virágnyelven, maradjunk a prózai adatoknál. Mikor nem is olyan régen drága volt a vágómarha, azt mondták, emelni kell az árakat, mert drága az élő állat. Jó. De azóta ötven százalékkal esett a marha ára s mégis ma a hus ára csak olyan, mint volt a legnagyobb drágaság idején. A liszt a tavalyi árakhoz képest pár hónap alatt kilónkint 20 fillérrel emelkedett, mintha legalább is éhinségre volna kilátás. Pedig dehogy! A termés most sem lesz sokkal gyengébb a tavalyinál, de ha a mostani őrületes tempóban halad az árak emelkedése, akkor a pék urak igenis előidézik az éhséget. A zsemlye ugyis akkorára lefogyott, hogy nagyitó üveggel kell megkeresni s a kiflit nemsokára varrótü helyett használhatjuk. Még azzal a régi, de rossz viccel sem vigasztalhatjuk magunkat, hogy ha nincs kenyér, együnk kiflit. De bezzeg ahhoz nem kell nagyitó üveg, hogy a mészáros és pék urak horribilis hasznát észrevegyük duzzadó tárcáikban.

Arra a meggyőződésre kell jutnunk, hogy az élelmiszerek folytonos drágulása nem vezethető vissza természeti okokra, hanem kizárólag egyes urak hirtelen meggazdagodási igyekezetére.

Akadt az élelmezési bizottságnak egy praktikus érzékü, fáradságot nem ismerő tagja. Ez az ügyes férfiu kiment a vásárba, adatokat gyüjtött az élő jószág árára, utána nézett, hogyan lehet értékesiteni a levágás után a melléktermékeket és »schwarcz auf weiss« kimutatta, hogy a mészáros és hentes urak csekély 200 százalék haszonra dolgoznak. Nem sokkal kisebb számot lehetne találni a pék urak hasznára nézve is Kell-e akkor tovább kutatnunk, hol a türhetetlen drágaság oka?!

Enni kell, husra, kenyérre rá vagyunk utalva- Kényszerhelyzetben vagyunk. S ha ezt a kényszerhelyzetet kihasználják horribilis áremelésre, ennek a neve nem más, mint közönséges uzsora. Vagyis inkább nem közönséges uzsora, mert ilyen százalékra még Káhán Ezékiel és Berele Háj sem dolgoztat.

Ilyen tünetekkel szemben a szép szó nem elég. Tenni kell gyorsan és erélyesen.

A rettenetes drágaság csak Nagyváradon van meg, a szomszéd községek mészárosai és pékjei sokkal kisebb haszonnal is megelégesznek, pedig sokkal kisebb a forgalmuk. Szabaditsuk meg tehát Nagyváradot az élelmiszer uzsorától egyelőre azzal, hogy hozzuk be az élelmiszert a vidéki közvetitőktől. Ejtse módjat az élelmiszerek tárgyában kiküldött bizottság annak, hogy egyelőre kisérletként a vidéki közvetitők árui jussanak el a nagyváradi közönséghez. Kisérletnek, figyelmeztetőnek meglehet tenni, nehogy azt mondják, hogy ellenségei vagyunk a

„TISZÁNTÚL" TÁRCZÁJA.

Csalódás.

— Angolból. —

A gőzhajó Bombayba indult s a hozzá vivő vasut már elhagyta Gravesendet. A hátramaradottak többnyire mind zokogtak, de a leghangosabban Laitner Ágnes sirt mindannyi között. Az, akit szeretett, az egyetlen, akit szeretni tudna, — mint a hogy megjegyezte — — Indiába utazott. És India, a mint azt már nagyon sokan tudják, egyenletesen feloszlik dzsungelekre, tigrisekre, pápaszemes kigyókra és sepoyokra.

Garron Philipp ur a hajó karfájához támaszkodva busult, de az ő szeméből nem hullottak könyek. A teaültetvényekre küldték ki őt. Csak azt tudta, hogy lóháton fog a teacserjék között elhaladni, és hogy ezért jól megfizetik majd. S nagybátyjának szépen meg is köszönte ezt a kiküldetést, mely az ő müve volt. Csak igy volt reménysége ahhoz, hogy hamar visszajöhessen s elvehesse szerelmesét, Laitner Ágnest.

Utja Darjilingba vezette őt, s ez alatt Laitner Ágnes otthon, kisirt szemekkel tett-vett a ház körül. Philipp csakhamar otthonosan érezte magát a »bengáli kikötőben«, mint a hogy azt anyja nevezte. Kellemes ismeretségeket csinált és nagy szeszszámlákat, s minden kikötőből hosszu leveleket irt Ágnesnek. Azután végre tényleges rendeltetési helyére érkezett meg: egy Darjiling és Kangra között elterülő vidékre, s habár jövedelme csekélyebb volt, mint remélte, mégis egészen megbarátkozott helyzetével.

Lassan-lassan tünni kezdett emlékéből a Laitner Ágnes képe. Két hét mulva már félig elfelejtette, s csak néha gondolt rá. Ugy, mint egy iskolás fiu, a leckére, mely sohasem ment egészen a fejébe.

De Ágnes nem felejtette el őt, mert saját kijelentése szerint, azok közé tartozott, akik nem tudnak felejteni. Azonban akadt egy figyelemreméltó kérője, s mert jó leány volt és szófogadó, anyja óhajára annak nyujtotta kezét. Előbb azonban egy szenvedélyes és kétségbeesett levelet irt a darjilingi remetének, amelyben elmondta neki, hogy kényszerüségből megy férjhez, s hogy egész életében nem lesz egy boldog perce.

Philipp, mikor a levél megjött, ugy érezte, hogy bizalmát rutul kijátszották. Ez már ideérkezésének második évében történt. Elhitette magával, hogy ő a világ egyik leghivebb szerelmese, s hogy a leány volt az, aki rosszul bánt vele. Ő is levelet irt neki, amelyben elmondta, hogy a világ végéig az övé marad, várni fog rá, ezer évig is, hü szivvel, hogy ha egykor . . . stb. Aztán még hozzátette, hogy Ágnes eljárásán nem csodálkozott, mert hiszen minden asszony egyforma, stb. stb.

Három napig igazán boldogtalannak érezte magát ezután Philipp. És ez a levél Laitner Ágnest is felzaklatta egészen.

És ezalatt Philipp ment a maga utjára, mely egy fordulónál a Dunmaya karjába vezetett. A benszülött hadsereg egy tisztjének leányához vezetett. A leány életerős és kedves volt, s viselkedése okos, kissé ugyan nyers, de annál érdekesebb. Philipp lassan-lassan minden köteléket elszakitott, ami őt Angliához kötötte s testtel-lélekkel indiaivá vált. Elhatározta, hogy feleségül veszi Dunmayat, aztán letelepszik és otthont alapit. Dunmaya szerette az angolokat, de azért nem volt vak férje hibáival szemben sem. Gondosan ápolta őt, s lassanként ő maga is átvedlett angol nővé.

Ágnes sohasem tépte össze volt kedvese levelét, ott őrizte az asztalfiókjában, s néhanéha rágondolt a kigyók között élő, vadállatokkal fenyegetett szegény emberre. Hiszen az fárasztó munkája között is abban reménykedik, hogy a sors őt még egyszer mégis csak neki

Gyászkalapokat gyorsan és olcsó árért lehet kapni, ugyszintén állandó nagy választék van bécsi és párisi modellekben legdivatosabb neglüzsé kalapokban, ernyőkben, harisnyák és keztyükben Ugyanott kalapdiszitések és alakitások, valamint ernyők huzása és javitását elvállalja.

Ujhelyi Róza
női kelapüzletében Nagyvárad
Rákóczi-ut. Telefon 130.

mészárosoknak és pékeknek. Nem, mi csak az uzsorának vagyunk ellenségei.

Ha pedig ez sem megy, abból nem az következik, hogy tehát türjük tovább a közvetitők zsarnokságát. Minden foglalkozásnak addig van létjogosultsága, mig saját jogos hasznát nem a mások kizsarolásával keresi. Meg vagyunk győződve, hogy a mészárosok és pékek nagyon megélnek normális árak és tisztes polgári haszon mellett is. Ha azonban ók azt bizonyitják be velünk, hogy nekik lehetetlen normális áron jó, elegendő és olcsó élelmiszert adni, akkor ezzel szembe állitjuk a másik lehetetlenséget. Lehetetlen a mai uzsorás árak mellett tovább exisztálni. Élni pedig kell s ha nem lehet élni velük, megélünk nélkülök.

Akkor következik el a végső konzekvencia: állitsunk fel hatósági támogatással, az egész közönség belevonásával szövetkezeti mészárszéket és szövetkezeti pékmühelyt. Kényszeritenek rá, meg kell tennünk.

*

A politikai válság.

A függetlenségi párt intézőbizottsága tegnapi határozatával kétségkivül javult a helyzet, de még korántsem mondhatjuk, hogy ezzel rendbe lenne hozva a válság ügye.

Sok függ attól, milyen lesz a párthatározat és a néphez intézendő szózat szövege. Ha ebben is hangsulyozzák Justhék álláspontját, hogy 1911-re meg legyen az önálló bank, akkor a király nem nevezi ki a mostani kormányt.

Ezenkivül nagyon kétségessé teszi a koalíciós pártok ujabb együttes vállalkozását a függetlenségieknek, illetve Justhéknak gyülölete Andrássy ellen. Andrássy nem az a legény, aki minden áron kapható lenne.

Végül zavarja a dolgot az a körülmény is, hogy az intéző bizottság ezen határozata az őszre tolja ki a válság megoldását.

Az ország nyugalma szempontjából a válságnak őszig való kitolása semmi esetre se moondható szerencsésnek. Ugy halljuk, hogy a kormánynak nem minden tagja helyesli ezt a provizórikus megoldást. De e határozattal mindenesetre meg van az alap és a remény arra, hogy a koalició továbbra is együtt dolgozhassék és hogy megcsinálja a választói reformot.

A miniszterelnök Bécsbe siet.

A függetlenségi párt intéző-bizottságának tegnapi határozata csak ma érezteti igazi hatását. Ez a hatás abban foglalható össze, hogy a válság megoldásának őszre való eltolását Justh Gyula sakkhuzásának és a hatvanhetesek vereségének tekintik.

A határozat olyan konsternációt keltett, hogy *Wekerle* Sándor a jövő hét elején, de mindenesetre a függetlenségi párt értekezlete előtt, Bécsbe utazik, hogy a királynak jelentést tegyen.

A hatvanhetes miniszterek ugyanis ezt mondják:

— A válság megoldásának őszre való eltolatása *egyenes ellentétben van a király akaratával.* A király azt akarta, hogy most oldják meg a válságot, még pedig akképpen, hogy a koalició maradjon együtt, a mostani kormány kormányozzon tovább és hajtsa végre a koalició egész programmját. Justh Gyula sakkhuzása azonban mindezt meghiusitotta. Őszszel sokkal nehezebb lesz a válság megoldása, a koalició együttmaradása pedig éppenséggel lehetetlen.

*

Budapestről távirja tudósitónk, hogy a függetlenségi párt pénteken tartja értekezletét. Addig a képviselők legnagyobb része haza utazott.

A képviselőház összehivását ma már a balpárt sem sürgeti. A válság őszig eltarthat. Hogy mikor lesz uj kormány, ez tisztán a királytól és az ügyvivő miniszterektől függ.

Wekerle kedden Bécsbe utazik.

A nemzethez intézendő Szózatot Kossuth, Justh, Holló Lajos, gróf Batthyányi és Holtsy Pál szerkesztik meg.

Pénteken, hir szerint, az értekezleten a függetlenségi párt a következő határozatokat hozza:

1. ragaszkodik az önálló banknak 1911-ben való felállitásához;

2. az általános választójog szükségességét hangsulyozza;

3. sajnálkozását fejezi ki, hogy a király nem a függetlenségi pártra bizza a kormányt.

---

fogja adni. Férje kitünő ember volt, de szivbajos s három évi gondos ápolás után, özvegyen hagyta őt. Ekkor már beutazták Nizzát, Algirt, sőt Bombayt is, s itt érte őt utól a könyörületes halál. Agnes, miután a csapást pár nap alatt kiheverte, elővette Philipp levelét s ujra átolvasva azt, ugy találta, hogy nincsenek is olyan nagyon messze egymástól. Elment tehát, hogy felkeresi őt, mint a hogy azt nem egyszer regényekből olvasta volt.

Két hónap telt belé, de megtalálta Garron Philippet egy teaültetvénynek, melynek lehetetlen neve volt, boldog tulajdonosaként. De Philipp alig volt meghatva, a mikor őt megpillantotta, ellenben Dunmaya igen barátságos volt hozzá.

Ágnest legjobban az boszantotta, hogy Dunmaya hogyan képes egy ilyen haszontalan embert szeretni, s a mint a jelekből látszott, szeretni is fogja őt, élete utolsó napjáig. Pedig ez a gazember az ő életét tönkretette! . . . De mindennél sokkal rosszabb az, hogy Dunmaya tisztességes embert farag férjéből, s ezzel bizonynyal meg is menti őt az örök kárhozattól. Pedig az ilyen gonosz csontnak, hütlennek, asszonybolond tónak, mint ő, az öröktüzön kellene elégni, büntetésül!

Huszonötéves jubileum.

A nagyváradi önkéntes tüzoltó egylet szép ünnepélyt tartott tegnap, szombaton. Megünnepelte az egyesület zászlószentelésének negyedszázados évfordulóját. Impozáns, bensőségteljes ünneplés volt, amelynek központja természetesen özv. Des *Escherolles Kruspér* Sándorné, aki mint zászlóanya szerepelt egy negyed századdal ezelőtt a zászlószentelésen, továbbá *Mezey* Mihály főparancsnok, aki már 25 évvel ezelőtt is az egyesület élén állott s vezére volt derék tüzoltóinknak.

A fáklyásmenet.

Este negyed kilenc órakor indult ki a fáklyásmenet a tüzoltó laktanyából, elől a rendőrséggel. A diszbe, zöld galyakkal diszitett csákókba öltözött tüzoltók élén Mezey Mihály főparancsnok lépdelt a tisztikarral s a kibontott remek zászlóval. Utánuk két oldalt jöttek a fáklyások, mig középen nyolc tüzoltó trasnparenteket vitt, amelyek számokból álltak s egymásmellé állitva 1884—1909. dátumokat alkottak, a 25 év kifejezéseként.

Trombita szóval vonultak a zászlóanya özv. Des Echerolles Kruspér Sándorné, szül. Gerliczy Stefánia bárónő kapucinus-utcai lakásához.

Zugó éljenzéssel fogadták, mikor a zászlóanya megjelent az ablaknál.

Mezey Mihály főparancsnok a következő beszéddel üdvözölte a zászlóanyát:

Méltóságos bárónő, szeretve tiszlelt zászló anyánk.

Huszonöt éve mult annak, hogy a nagyváradi önkéntes tüzoltó-egylet zászlóavatási ünnepélyét tartotta. Egy jelentőségteljes időpont volt az egyletünk életében, a midőn jótékony müködésünk fényhonában, a város polgárainak osztatlan támogatásának birtokában elhatározta, hogy tagjaink buzgalmának, odaadásának fejlesztése céljából az összetartás, egyetértés és hüség jelvényét a zászlót megszerezte egyesületünk.

Huszonöt éve mult annak, hogy a város lelkes hölgyei minket e zászlóval megajándékoztak, — és hogy mi intézményünk e magasztos jelvényének édes anyjává Méltóságodat, mint már akkor is a jótékonyság vezér angyalát megnyertük.

Huszonöt éve már annak, midőn Méltóságod e felavatott szentelt jelvényt kezünkbe adta, hogy annak lobogása élesssze s folyton ébrentartsa lelkünkben önként vállalt polgári kötelességünket.

És ma e nevezetes évfordulónál lelki érzelmeink által ismét felkeressük Méltóságodat.

Dicsekvés nélkül, de büszke önérzettel akarunk kifejezést adni annak, hogy mi bár nehéz küzdelmek és fáradozások között mindenkor tőllünk telhető buzgalommal és odaadással szolgáltuk nemes célunkat és jótékony intézményünknek ma is tántoríthatlan hivei és munkásai vagyunk, de ha ez irányu müködésünkkel polgártársaink javát előmozditottuk, azt annak tulajdonitjuk első sorban, mert egyesületünk és ennek tagjai felett e Szent jelvényünk által Méltóságodnak jótékony, nemes lelke őrködött, mert Méltóságod soha meg

1000 „PANAMA“ **Reichard**
= kalap érkezett =
áruházába, melyek a mai naptól kezdve kiárusittatnak.

nem vonta tőlünk pártfogását, támogatását, hanem folytonosan buzditott a nemes munkára.

Eljöttünk tebát, hogy megköszönjük Méltóságodnak ezt a sok jóságot és megkérjük, arra, hogy szeretetét továbbra se vonja meg intézményünktől; eljöttünk, hogy örömünknek adjuk kifejezést azért, hogy az isteni gondviselés Méltóságodat nekünk megtartotta.

És most, midőn hivatásunk teljesitéséhez visszatérünk, azzal a lelkünk mélyéből eredő kivánságunkkal kezdjük meg ismét munkánkat, — hogy az Egek ura áldja meg Méltóságodat a mi szeretve tisztelt zászlóanyánkat boldogsággal és hosszu élettel.

Isten éltesse sokáig.

Zugó éljenzés követte a csinos üdvözlő beszédet, amelyre özv. Des *Echerolles Kruspér* Sándorné meghatottan, de igen szép beszédben válaszolt.

Visszatekintett a multra s meleg köszönetet mondott a kedves ovációért. Majd kijelentette, hogy most nem őt illeti az ünneplés, hanem a főparancsnokot, aki 28 év óta oly buzgalommal, szeretettel vezeti az egyesületet. Kedvesen emlékezett meg Mezey Mihály főparancsnok édes atyjáról, aki alapvetője, létesitője volt a tüzoltó-egyletnek. Teljes elismeréssel van az önkéntes tüzoltó egylet iránt s igéri, hogy mig ő él s a mig az Echerolles-családnak egy tagja lesz, mindég odaadással támogatják ezen nemes célu egyesületet s támogatására számithatnak; meghagyja fiának, hogy minden időben istápolják az egyesületet humanus céljának megvalósitásában.

Riadó éljenzéssel fogadták a nemes gondolkozásu főuri hölgy nemes szivéből fakadt szavait.

Ezután trombitaszó mellett kivonult a fáklyásmenet a lövöldébe, ahol elégették a fáklyákat.

Ágyulövésekkel s a Rákóczi val fogadták itt a menetet.

Csakhamar megérkezett *Glacz* Antal főispán, majd özv. Des *Echerolles Kruspér* Sándorné zászlóanya, édesanyja özv báró Gerliczy Félixné szül. gróf Korniss Lujza urnő kiséretében.

A szabadban, a lövölde lőterén volt patkó alaku asztalsoron gazdagon felteritve a lakomához. A lőtér pompásan fel volt diszitve lombgirlandokkal, cimerekkel, lobogókkal s két oldalon a zászlóanya és a főparancsnok arcképével.

A lakomán a tüzoltókon kivül előkelő vendégek is részt vettek.

Szebbnél-szebb pohárköszöntőkben ünnepelték a zászlóanyát, özv. Gerliczy bárónőt, Mezey főparancsnokot stb.

Szerencsétlenségek a lunkai telepen.

Belényesi tudósitónk telefonálja, hogy alig 3 nap lefolyása alatt három szerencsétlenség is történt a lunkai erdőkihasználási vállalat telepén, mely a *La Rocha* és *Darvas* cég birtokában van. A szerencsétlenség oka, mint azt a megejtett vizsgálat kideritette véletlenség, vagy vigyázatlanság folyománya s igy senkise vonható azért felelősségre.

Tegnapelőtt reggel, amint a munkások a dologba fogtak sulyos sérüléseket szenvedett *Ruszunyák* János erdőmunkás. A nevezett egy épités alatt álló barakhoz szükséges deckákat vitt egy másik társa segitségével. Ő ment elől, amint a facsusztatóhoz ért nem vette észre, hogy onnan hatalmas gyorsasággal rohan alá egy fakolosszus. Mire észrevette a szerencsétlenséget nem maradt elég ideje, hogy félre ugorjék s a hatalmas fatönk elütötte. A balkarját több helyen eltörte, mellét valósággal összeroppantotta az alárohanó fa. Élet-halál közt lihegve szállitották be a belényesi közkórházba, hol rögtön kezelés alá fogták. Életben maradásához azonban alig van remény.

*

Ugyancsak Lunkán történt tegnap délután egy másik szerencsétlenség is. Ugyanis az erdő kihasználási telepre tolták a munkások a magyar államvasuti kocsikat megrakás céljából, az arra kirendelt munkások, közöttük *Mujsza* Vaszali.

A töltés igen sikos volt az eső következtében s *Mujsza* a kocsi tolása közben elcsuszott s oly szerencsétlenül esett a kocsik alá, hogy az valósággal lemetszette a lábait valamivel a térdkalács alatt. A szerencsétlenül járt munkás óriási kinokat szenvedett s nagy vérveszteség folytán félholtan került be a belényesi kórházba, hol mint tudósitónk jelenti, amputálták a lábát. Ez esetben sem terhelhet senkit se felelőség.

Még egy harmadik eset hirét vettük, mely szintén a fenti helyen történt. Nevezetesen *Szine* Anica férjezett *Bara* Nikitáné munkásnő szintén szerencsétlenül járt tegnap délután. Őt is a belényesi kórházban ápolják, hol sulyos sebek között fekszik. Azonban sérülése okát, ezideig nem tudják.

UJDONSÁGOK.

Kérjük igen tisztelt vidéki olvasóinkat, hogy előfizetéseiket mielőbb megujitani szivesked jenek, nehogy a lap szétküldésében e miatt akadály történjék.

* **Urnapja a Szent László-templomban**. A régi szokáshoz hiven az urnapi szent szertartásokat, körmenetet a Szent László-templomban az Urnapot követő vasárnap tartják meg. Az Oltári szentség magasztos ünnepe tehát ma megy végbe az ujvárosi plébánia templomban. Az ünnepélyes szent misét *Fetser* Antal felsz. püspök tartja s ugyancsak a püspök vezeti a körmenetet, amely alatt a sátraknál a Kath. Legényegylet énekkara, Huszár László karnagy vezetése alatt egyházi énekeket ad elő. A szent mise után az ünnepi beszédet dr *Némethy* Gyula theologiai tanár tartja. A négy lombsátor a városháza előtt, a gör. kath. püspöki rezidencia, a Molnár Lajos-ház előtt és a Szent László-templom déli oldalánál van felállitva. Az ünnepélyen, amely reggel 8 órakor veszi kezdetét, a József-ezred diszszázada a zenekarral szintén részt vesz.

* **Bucsu Uj-Palotán**. A közeli Uj Palota községben ma, vasárnap, páduai Szent Antal napján van a bucsu. A község diszes temploma ugyanis Szent Antal tiszteletére van szentelve s a szegények jótevő szentjének ereklyéit is őrzik a a messze vidéken szépségéről hires templomban. Ez alkalomból, az ünnepélyes szent misét *Grócz* Béla prépost-kanonok, a prédikációt pedig *Hágen* Ferencz főreáliskolai hittanár tartják. A bucsun Nagyváradról és a környékről is sokan vesznek részt.

* **Társasvacsora Karácsonyi kanonok tiszteletére**. A nagyváradi Katholikus Kör, uj elnökének, dr. *Karácsonyi* János prépost kanonok tiszteletére, mint már emlitettük, holnap, hétfőn junius hó 14-én a Püspök-fürdőben társas vacsorát rendez. A szépnek igérkező ünnepélyen 160 vendég vesz részt, köztük előkelő hölgyek, amennyiben a társas vacsora családias jellegü lesz A társas vacsora este fél 8 órakor bezdődik. A vendégek az éjjel 10 óra 30 perckor induló vonattal érkeznek vissza Nagyváradra.

* **Uj magyar festők kiállitása**. Alig zárult be a Koszkol-féle tárlat, már is uj képkiállitás nyilt meg, Urnapján, de ezuttal nem a megyeháza disztermében, hanem a Sas-passage egy tágas, világos helyiségében, szemben az étteremmel. Valami 100 olajfestményt, tollrajzot, szénvázlatot találunk a tárlaton, nagyobbrészt impresszionista festők müveit, közöttük olyan országos, részben európai hirü festőkét, mint *Kernstock Károly* és *Rippl Rónai* Józsefé. Érdekes müvészi egyéniség *Gulácsy Lajos*, ki csak néhány éve szerepel kiállitásainkon. Szimbolikus és prerafaelita s egyéb archaizáló velleitásokat tüntetnek fel képei s ott ahol legjobban archaizál, előttünk is rokonszenves alkotásokkal jelenik meg. Nagyon szépek a japáni metszetek, különösen *Hokuszáinak*, a rajz nagymesterének egy arcképe. Ismeretes dolog, hogy a modern müvészet sokat tanult a japánitól, s igy kétségkivül indokolt e metszeteknek együttszereplése impresszionista képekkel. Fiatal impresszionistáink közül legkevésbé tudjuk *Czigányt*, *Tihanyit*, *Körmendit*, *Mikolát* és *Berényt* megközeliteni. Amit ők szinben, alakban produkálnak, arra csakugyan nincsen se »*megérzésünk*, se »*megértésünk*.« Vannak a többi között dekorativ jellegü aktok, de oly csunyák, hogy igazán nem képzelhetjük, miként szerepelhetnek diszitő motivumok gyanánt. Hanem az is bizonyos, hogy a jó erkölcsöt sem fenyegeti látásuk. Az érdekes tárlatot ajánljuk a »megértők« figyelmébe.

* **A megyegyülés előkészitése**. Biharvármegye törvényhatósági bizottsága szerdán, junius hó 16 án tartja rendes nyári közgyülését. A vármegye I. szakosztálya, gróf Tisza István elnök távollétében, Pallay Lajos elnöklete alatt tegnap tartott ülést, amelyben Glacz Antal főipán, Fetser Antal felsz. püspök, dr. Miskolczy Ferencz alispán, dr. Örley György dr. Ertsey Péter, Des Echerolles Kruspér Gilbert, dr. Wallner Ödön, Nyisztor Alajos, Keszthelyi Zoltán, Baranyi András és Balogh János vettek részt. A politikai tartalmu törvényhatósági átiratok egyszerü tudomásul vételét ajánlja a szakosztály a közgyülésnek.

Figyelmes, finom női kiszolgálás

Hideg konyha

PAIZS BÉLA
A VILÁG KÖZEPÉHEZ
BETHLEN-UTCA
vendéglője és kert-helyisége
Köbányai sör. — Tisztán kezelt borok. — Családok részére külön lugasok.

Minden este cigány zene.

Kitünő tekepálya.

Ilyen átiratok: Csanád és Arad megyék átiratai az önálló bank mellett; Zemplém megye átirata Darányi miniszter üdvözlése tárgyában; Abauj megye átirata a kormányon levő pártok fuziója érdekében. Két községi biró az ujpalotai az urszádi választásának megsemmisitését javasolja a szakosztály azzal, hogy az urszádi bíróválasztás tétessék át a bünügyi utra, mert be van igazolva a vesztegetés. Hosszupályi község szabályrendeletét, a cigányügy rendezése tárgyában vegye egyszerüen tudomásul a közgyülés mert az nem fogadható el. A többi közt az is benne van, hogy a cigányok fizessenek adót, seperjék az utcákat stb.

* **Szent László ünnepe.** A nagyváradi Katholikus Kör az idén kiváló kegyelettel üli meg Szent László napját, mely ezuttal vasárnapra esik s igy a nép is részt vehet azon, sőt a közeli községeknek is jó alkalmuk lesz körmenetben vonulni a szent király ereklyéihez a váradi székesegyházba. Délelőtt 9 órakor a székesegyházban ünnepi nagymise lesz, melyen *Fetser* püspök fog pontifikálni, dr *Némethy* Gyula theologiai tanár prédikálni, a kör tagjai pedig a hivekkel és a vidékről jövő bucsusokkal együtt fognak a szentségekhez járulni. Délután 6 órakor ünnepi előadás lesz a *városi székház nagytermében*, melynek fődiszét a Szent László sirját ábrázoló milleniumi kép alkotja. Az ünnepélyen a Kath. Kör irodalmi és müvészeti osztályának az elnöke dr *Hoványi* Gyula mondja a megnyitót, utána a férfikar Beethoven Isten dicsősége karénekét adja elő, majd a Kör tudós egyházi elnöke dr *Karácsonyi* János ünnepi beszédet tart, melyet *Csordacsicsné Kunyhóssy* Auguszta szavalata követ: Szent László sirja, Rosty Kálmántól s végül az énekkar a Hymnuszszal fejezi be az ünnepélyt. A rendezőség még egy kedves meglepetést készit elő, de erről még nem irhatunk.

* **Érdemkereszt egy postamesternek.** Király Ő Felsége *Szatmáry* Sándor derecskei postamestert az ezüst érdemkereszttel tüntette ki s a kitüntés tegnap érkezett le a kabinet irodától *Glacz* Antal főispánhoz, aki ünnepélyesen fogja a kitüntetést átadni. Szatmáry Sándor már 34 éve szolgálja a postát adaadással, becsülettel s már három izben életének kockáztatásával védte meg a postapénztárt a rablók támadása ellen.

* **Báthory-utca csatornázása.** A junius hónap elején Nagyváradon történt nagy esőzések sok helyen megmutatták, hogy az eddigi csatornázások nem képesek a nagyobb esőzések vizét levezetni. Várad-Váralján a város elkészitette Malom- és Erzsébet-utcán a csatornát s ennek a csatornának a Báthory-utca elején van egy nyilása. A Báthory utcán összegyült vizet azonban a csatorna nem képes elvezetni, miért is a városi mérnöki hivatal előterjesztést tett a tanácshoz, az iránt, hogy Báthory-utcán készitesse el a város az esővizet levezető csatornát, amely 2562 korona költségbe kerül.

* **A városi alkalmazottak előlegei.** Nagyvárad város tanácsa az előlegekről szóló szabályrendelet módositását vette tervbe. A város főszámvevője most adta be véleményes jelentését a módositás iránt. Eddig az összes állandó városi alkalmazottak részesültek 10 és 20 % előlegben, most csak a nyugdijjogosultakra akarja az előleg bedvezményét biztositani a főszámvevő, és pedig 2 havi fizetésnek megfelelő legmagasabb összegig. Azon megszoritást kivánja továbbá a főszámvevő, hogy előlegeket csak a városi pénztár állapotához mérten adjon a város. Ez utóbbi megszoritás azonban nagyon könnyen azt eredményezné, hogy a kisebb fizetésü s az előlegre jobban rászorult kis tisztviselők nem igen kapnának előleget.

* **A miniszter rendelete a nyugdijas alkalmazottakról.** Igen sok nyugdijazott állami tisztviselő és katonatiszt van egyes törvényhatóságoknál mint tisztviselő vagy napi dijas alkalmazásban. Az illetők igy két helyről kapnak dijazást: a napidijukat és az alkalmaztatásuk után járó fizetést. A miniszter most szigoru körrendeletet intézett a törvényhatóságokhoz, amelyben kivánja, minden ilyen nyugdijról pontos adatokat adjanak, hogy honnét és mily összegü nyugdijat huznak s jelenlegi alkalmaztatásuk után mily összegü dijazásban részesülnek. Két dijazást ugyanis nem enged meg a miniszter s a mostani dijazásuk összegét levonják az illetők nyugdijából. Ez által azt éri el a miniszter, hogy az ilyen nyugdijasok ott hagyják jelenlegi alkalmaztatásukat mert ugy sem részesülnek magasabb jövedelemben, mint a részükre megállapitott nyugdij.

* **A zárszámadás a pénzügyi bizottságban.** Nagyvárad város pénzügyi szakbizottsága junius hó 18-án, pénteken délután 4 órakor a városházán ülést tart. Ez alkalommal a város 1908. évi zárszámadásait veszi tárgyalás alá a szakbizottság. Tárgyalják még a városi szőlőtelep értékesitésének a kérdését, továbbá a vásárvám és helypénz-szabályrendeletet.

* **A Hágó-ut kiszélesitése.** A Bihar községbe vezető u. n. Hágó-utat a mult évben készitette el Nagyvárad városa. A központi járás szolgabirája átiratot intézett Nagyvárad városához, hogy Biharvármegye vicinális mérnöke kifogásolja a Hágó-utat, hogy tekintettel az éles kanyarulatokra, az ut nem elég széles s hosszabb szállitmányokkal nem lehet rajta közlekedni. Mivel az utat csekély munkával lehet kiszélesiteni, kéri, hogy a város intézkedjék ez irányban.

* **Tassy Pál kuriai biró.** Király Ő Felsége dr *Tassy* Pál koronaügyészi helyettest a kir. Curiához rendes birává nevezte ki. — Tassy Pál korábban Nagyváradon, mint kir. főügyész szolgált.

* **Pályázat gyakorló iskolai tanitóságra.** A nagyváradi kir. kath. tanitóképezde, mely négy évfolyamra lett fejlesztve és internátussal összekötve, most már külön gyakorló iskolával is fog birni. Az iskola, melybe összesen 40 gyermeket vesznek fel, már *szeptemberben megnyilik*. A gyakorló iskolai tanitói állásra a pályázatot a következőkben hirdetik meg: A nagyváradi kir. róm. kath. tanitóképző fejlesztése folytán az 1909—10. tanévtől kezdődőleg egy *gyakorló iskolai tanitóra* lesz szükség, mely állásra ezennel pályázatot hirdet. Fizetése évi 2000 korona, melyből 1000 koronát az iskola fenntartó, 1000 koronát pedig segélyként az állam fedez, továbbá 420 korona lakbér és az 1907. XXVII. t.-c. megszabott korpótlék. A pályázók jól fölszerelt kérvényüket a nagyváradi lat. szert. ft. egyházmegyei hatósághoz cimezve 1909 junius 30-ig az intézet igazgatóságához nyujtsák be.

* **Cukrászda a szinkör mellett.** A nyári szinkör mellé egy cukrászda elhelyezését tervezi a város. Azonban ez a kérdés is a hivatalos ügyek utvesztőjébe kerül. Nemsokára pedig megkezdik az előadásokat a szinkörben amikor szükséges lenne a közönség részére, hogy könnyen hozzájussanak hüsitőkhöz. A főmérnök előterjesztést tett, hogy ideiglenes árubódét épitsenek a szinkör mellé. Két tervet csatol. Az egyik fedett helyiség, oldalfalak nélkül, amelyből minden este haza kellene hordani mindent. Ez 1253 koronába kerülne. A másik terv oldalfalakkal, teljesen zárható helyiség lenne s 2170 koronába kerülne. Mindkét épület favázas, deszka alkotmány lenne. Kéri a főmérnök a tervek sürgős tárgyalását. Bármelyik épület két hét alatt elkészithető.

* **Diszes esküvő.** *Kugler* Albert tekintélyes nagyváradi vaskereskedő fia: ifj. *Kugler* Albert, a szegedi Agrár Bank vezérigazgatója tegnap délelőtt 11 órakor tartotta esküvőjét *Herczeg* Józsefnek a budapesti Nicholson gépgyár vezérigazgatójának bájos leányával Blankával. A diszes esküvő Budapesten, a Jézus Szive templomában ment végbe s az esketést Páter *Tomcsányi* Lajos Jézus társasági atya, a vőlegény egykori tanár végezte. A diszes esküvőn előkelő nászközönség vett részt. Az ifju párt Nagyváradról is sokan keresték fel üdvözletükkel.

* **Pénzintézetek gyülése.** Ma, vasárnap délelőtt fél 11 órakor tartja a Magyarországi Pénzintézetek Országos Szövetségének biharmegyei bizottsága közgyülését a kereskedelmi kamara disztermében. A közgyülés, melyen több érdekes tárgy kerül előadásra, előreláthatólag látogatott lesz, sőt előreláthatólag más vármegyékből is érkeznek résztvevők. A szövetség elnöke *Mándy* Lajos min. tanácsos és főtitkára dr *Hantos* Elemér szintén jelen lesznek a közgyülésen, melyet dr *Hoványi* Géza, a bizottság elnöke fog vezetni. Közgyülés után déli 1 órakor társas ebéd lesz a Rimanóczy-étterem kiülő kertjében.

* **Kényelem a Püspök fürdőben.** A hazai nevezetesebb fürdők közé méltán sorozzák a pompás, minden igényeket kielégitő Püspök-fürdőt. Ugy az orvosok által elsőrangunak jelzett kitünő és bő gyógyviz, mint az előkelő fürdő ellátása teljes elismerést arat s csak öregbiti a fürdőnek és *Kernács* János bérlőnek jóhirnevét. A pompás, gyógyvizzel ellátott remek uszoda pedig még nagyobb vonzóerőt gyakorol nemcsak a gyógyulást keresőkre, hanem a kirándulók ezreire is.

* **A belényesi gimnázium érettségi ügye.** Tegnapi számunkban megemlekeztünk arról az esetről, mely a belényesi gimnáziumban az érettségi vizsgálatok kapcsán történt. A maturandusok egyike ugyanis, kit *Gramma* Jánosnak hivnak, feljelentést tett a kultuszminiszterhez, melyben sulyos vádakkal illeti a gimnázium tanári karát, mely állitólag tudatta az érettségiző fiukkal az irásbeli feladatokat. Megindult a vizsgálat, melyet *Novotny* S. Alfonz nagyváradi gimnáziumi igazgató vezet. Belényesből illetékes forrásból arról értesülünk, hogy ez a fiu terhelt elméjü. Az pedig, hogy eminens diák lett volna, nem áll. Ellenben különös előszeretettel áskálódott tanuló társai ellen. Mostani feljelentése is bosszu müve. A kihallgatások során kiderült, hogy már régebben fenyegette az intézetet társai előtt. »Megálljatok, majd befütök én nekik, csak jöjjön az érettségi.« A bosszu indoka személyes ügy kifolyása, melyben az egyház részéről, családja mellőztetett. S most a fiu ezt akarta megbosszulni. Terve azonban nem sikerült. A feljelentésben foglalt vádak mindegyike absurdum.

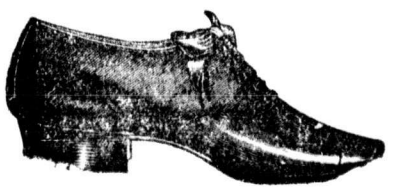

Nincs többé lábfájás

És ha ezt el akarja érni, ugy cipőszükségleteit okvetlen ARANYI-nál

a Fő-utcán szerezze be, mert az ő tőle vett cipőkben a tyukszem és bőrkeményedés eltünik. Telefon 512.

Felszólitották a kihallgatás során Gramma Jánost, hogy bizonyitsa be vádjait. A fiu erre sirva fakadt, hogy ő bossuból tette a feljelentést s bocsánatért esedezett. A fiu apja, ki tudomást szerzett a fia tettéről, szintén nagyon megdorgálta a fiut, bár inkább sajnálatra méltó az, mint büntetésre. Az érettségi ügyben folytatott vizsgálat pedig azt eredményezte, hogy bebizonyosodott a tanári kar pártatlansága és igazságossága, ügybuzgalma, mely eleve kizár minden eshetőséget a tanári kar és a tanulók közötti paklizásra.

* **A közuti zárszámadás közszemlén.** A törvényhatósági közutak épitése, kezelése és fentartásával járó kiadásokról és ar érintett kiadások fedezésére szolgáló bevételekről összeállitott 1907. és 1908. évi zárszámadást Nagyvárad város közigazgatási bizottsága folyó év május hó 7-én 309—1909. kb. sz. határozata szerint felülvizsgálta és elfogadta, ennélfogva a zárszámadási iratok az 1890. I. t.-c. 18. § rendelkezéséhez képest folyó junius 10-től junius hó 25. napjáig bezárólag terjedő 15 napi közszemlére kitétetnek a városi irodaigazgató hivatal helyiségében. Erről a város közönsége azzal értesittetik, miszerint a zárszámadást az adófizető polgárok közül bárki megtekintheti s ellene felszólalásait irásban a város polgármesterénél beadhatja. Nagyvárad, 1909. junius hó 8. *Rimler* Károly, polgármester.

* **A bihar-püspöki ifjak katonai gyakorlata.** A bihar-püspöki ifjuság már egy idő óta rendszeres katonai gyakorlatokat végez s katonai felügyelet alatt gyakorolja magát a céllövészetben. Az elért eredményt az ifjak ma mutatják be a nagyváradi bonai-kuti nagy gyakorlótéren s az érdekesnek igérkező gyakorlatra *Glacz* Antal főispánt is meghivták.

* **Eljegyzés.** *Rigó* János törekvő iparos eljegyezte *Török* Mihály helybeli polgár kedves leányát, *Juliskát.*

* **Leégett állomásépület.** Csorvásról értesülünk, hogy ott tegnap reggel fél 7 órakor kigyulladt a vasuti állomás épület padlása. A tüz eddig ismeretlen okokból az épület délnyugati szárnyán keletkezett s a vasuti őr felesége vette észre. Az állomási alkalmazottak rögtön a tüz oltásához fogtak, mi azonban alkalmas gépek hiányában igen nehezen ment. A faluból, mely mint egy 2 kilométernyire van az állomástól, megérkeztek ugyan a tüzoltók, de addig az épület, mely eternit palával volt fedve, annyira lángokban állott, hogy csupán a tüz lokalizálásáról lehetett szó, mely sikerült is. A padláson levő holmik, papirok s egyéb tárgyak teljesen elégtek.

* **A gabona alkuszok igazolványa.** A helyi piacon gabona vételt, illetve eladást közvetitő alkuszok felhivatnak, hogy a vásárlásra vonatkozó megbizatásukról szóló nyomtatványaikat láttamozás végett a gabonavásárok előtt a rendőrkapitányi hivatalnál bemutassák. Nagyvárad, 1909. junius hó 19-én. *Gerő* Ármin, r. főkapitány.

* **A munkásbiztositó vizsgáló-bizottsága.** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter a munkásbiztositási szakvizsgára vonatkozó rendelet alapján a vizsgáló bizottság tagjaivá 3 év tartamára dr. *Baumgarten* Nándor egyetemi magán tanárt, Bogyó Sámuel kereskedelmi akadémiai tanárt, dr. Fodor Ármin táblai birót, dr. Földes Béla tudományegyetemi tanárt, Magyarits Ágoston müszaki tanácsos. ipari főfelügyelőt, dr. Szladits Károly kir. táblai birót, Szántó Menyhért miniszteri osztálytanácsost, Vizaknai Antal miniszteri tanácsost, dr. Herczeg Ferencz miniszteri osztálytanácsos-birót, dr. Andor Endre miniszteri osztálytanácsos-birót, Harkányi József minisztreri titkár-birót, Raichl Károly miniszter titkár-birót, dr. Diószegi József miniszteri osztálytanácsost, dr. Sigmond Emil miniszteri titkárt, Mahler Emil főszámtanácsost és Pitze Alajos miniszteri számtanácsost nevezte ki.

* **Talált hulla.** A Kommendáns-réten tegnap talált női hulla személyazonossága már meg van állapitva. Papp Juliánnának hivják, berettyóujfalusi születésü, 31 éves, napszámos asszony, kinek apja Papp János már régebben elhalt berettyóujfalusi kovácsmester volt. A megejtett orvosrendőri boncolás eredménye szerint az elhalt szivizomzata idült alkoholizmus folytán elfajult. A halált pedig szivszélhüdés okozta.

* **Pályázat a hadapródiskolába.** Az 1897. XXIII. t.-c. alapján létesitett m. kir. honvéd-hadapródiskola I. évfolyamába az 1909—10. évre Nagyvárad város által alapitott három dijmentes hely fog betöltetni, melyhez a beutalási jog Nagyvárad város közönségét illeti. Feltételek: 1. A pályázó magyar állampolgársága és nagyváradi illetősége. 2. A pályázó testi alkalmassága a katonai nevelésre, a mi valamely honvéd vagy közöshadseregbeli tényleges állományu orvos szabályszerüen kiállitott véleményével igazolandó, ugyanezen bizonyitványban a himlőoltás is igazolható. 3. A megkivánt előismeretek, valamely középiskola (gimnázium vagy polgári) négy alsó osztályának legalább elégséges eredménnyel történt elvégzése, igazolandó esetleg az előző évi végbizonyitvány és a f. tanév I. és II. időszakának iskolai értesitője, vagy a letett felvételi vizsgáról szóló bizonyitvány csatolandó. 4. Kifogástalan erkölcsi viselet, mely az iskolai bizonyitványba esetleg hatósági erkölcsi bizonyitvánnyal igazolandó. 5. A betöltött legkisebb és tul nem haladott legmagasabb életkor, vagyis az elért 14 és tul nem haladott 16 életkor, mely f. év szeptember 1-ére vonatkozik és keresztlevéllel vagy születési bizonyitvánnyal igazolandó. 6. A kérvényben kifejezése annak, hogy folyamodó »az utasitás« a pályázatok felvételére nézve a honvéd nevelő és képző intézet intézetbeli határozmányokat ismeri és a felvételeknek eleget fog tenni. A betöltendő alapitványi helyekre elsősorban három ifju, másodsorban esetleg több is fog bemutattatni. Felhivatnak tehát mindazok, a kik a kérdéses alapitványi helyeket elnyernyi óhajtják, hogy a felvételi feltételekben felsorolt kellékeket igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényeiket Nagyvárad város törvényhatóságához cimezve f. évi julius 1-én déli 12 óráig alulirotthoz annál is inkább nyujtsák be mivel hiányosan felszerelt, vagy későn érkező kérvényei figyelembe vétetni nem fognak. Nagyvárad város tanácsa 1909. május 19-én tartott üléséből. *Rimler* Károly, polgármester.

* **Találtak** egy női zsebórát. Igazolt tulajdonosa átveheti a rendőrfőkapitánynál I. em. 9. ajtó. — Találtak továbbá egy sötét lakó szőrü 3 évesnek látszó lovat. Ha gazdája 8 nap alatt nem jelentkezik, a rendőrség elárverezteti. — Azonkivül egy erszényt pénzzel. Igazolt tulajdonosa átveheti a rendőrség I. em. 9. sz. szobájában.

x **Tündérkert Nagyváradon.** Mert csakugyan tündérkertnek lehet nevezni *Paizs Béla* vendéglős kertjét, — a melyet a »*Világközepéhez*« cimez és a Bethlenutcában van. Vannak ott gyönyörü szőllőlugasok — családok és magán társaságok részére — téli és nyári kuglizó, rossz idő esetén fényes fedett helyiség.

x **Nemzeti-kert.** *Kecskeméthy* István kert utcai »Nemzeti-szálloda« kerthelyiségében minden este belépődij nélkül mozgófénykép előadás tartatik. A mai müsor a következő: A gavallér. Piefot anyja. A pupos sorsjegye. Róma látképe. Ásitási pirulák. Két tündér. Szélviharban. Ámor csinja.

x **Hegyi üdülőhely Nagyváradon.** A nagyváradi közönség bár nem szükölködik a nyári helyiségekben, mégis örömmel üdvözli az ismert »*Karger*«-féle vendéglő kerthelyiségeinek megnyitását. Uj a bérlő is és ezuttal szakember *Lobermayer* Ferenc áll az üzlet élén. Aki ismeri ezt a maga nemében páratlanul gyönyörü kerthelyiséget a hegy tövében, hol a legforróbb nyárban is hüs a levegő annak felesleges dicsérni, aki pedig nem látta látogassa meg egyszer és állandó vendége lesz a vendéglőnek.

x **Czillér Imre** mai számunkban közölt árjegyzéke kétségtelenül igazolja, hogy az árak olcsósága tekintetében az elsők között van. De igazolja azt is, hogy csak is idényszerü áruk kerülnek — kivételes árban eladásra. Ajánljuk a céget olvasóink szives figyelmébe.

x **Az Európa-szállodában** minden délután 4 órától zene, melyet Ponta Kálmán jó szólista kitünő zenekara szolgáltat. Ugyanott elsőrangu mozgófénykép előadás van minden este, belépődij nélkül. A mai müsor a következő: Egy halász legény bosszuja (dráma.) Fejedelmi temetés (term.). Don Rodrigó szerelme (dráma). Alkalmatlan vendégek (komikus). Gördülő cipők (komikus). Rongyszedők jourja (komikus) Xantippe (komikus).

x **Megszünt a drágaság.** Nagy a panasz városszerte, hogy nagy a drágaság, kevés a jövedelem. És mégis, hogy van az, hogy a hölgyek drága ruhákban, az urak panamakalapban, a gyermekek finom cipőkben járnak? A válasz nyilt titok — erről beszél Nagyvárad és Bihar megye apraja és nagyja. *Czillér* Imre nagyáruházában minden divatos, finom és olcsó.

—

A közönséghez!

Válságos időket élünk ismét. Külső ellenséges áramlatok, fent pedig talán még veszélyesebb ellenségek támadnak a nemzetre.

Soha olyan szükség nem volt összetartásra, egységes közvélemény kialakulására, mint éppen napjainkban. Sem belső, sem külső ellenségeinken győzelmet nem arathatunk, ha százfelé huzunk. Közös alapot kell találni, amely minden becsületes hazafit egyesithet.

Ez a közös alap pedig nem lehet más, mint az a kőszikla, amelyen ezer éven megállottunk: ez keresztény Magyarország ideálja. Szent István, Szent László, Mátyás és Rákóczi Ferenc országa, melynek háromszinü lobogója a Patrona Hungaria képével ékes.

WIKUS
CZUKRÁSZATA ÉS CSOKOLÁDE GYÁRI LERAKATA
NAGYVÁRAD.
FEKETE SAS PASSAGEABAN.
TELEFON 763.

Ennek a független, nagy, keresztény Magyarországnak akarunk katonákat toborozni, mikor a közönséghez fordulunk, kérve lapunk terjesztését.

A szerkesztőség és a kiadóhivatal váll vetett munkával igyekeznek olyan lapot adni a közönség kezébe, mely élénk, tartalmas legyen s a mely mégis helyt foglalhasson a családok asztalain.

Ennek a munkásságnak támogatására hivjuk fel a közönséget. Minden közönségnek olyan a sajtója, a milyet támogatásával megajándékoz s a közönség olyan, mint a sajtója. S a melyik ujságiránynak nagyobb lesz a közönsége, azé lesz az ország: igy lesz nagy a tisztessége, hazafias irány szolgálatában az ország, vagy elvész a fertőben.

Ellenségeinktől tanuljuk meg a magunk sajtója támogatását, fölemelését, terjesztését!

Hátralékos előfizetőinket kérjük hátralékaik sürgős beküldésére.

Lapunk előfizetési feltételei az ujság homlokán olvashatók.

A Tiszántul
szerk. és kiadóhivatala.

MULATSÁG.

✳ **A brátkai táncestély.** A junius hó 20-ra kitüzött brátkai táncestély egyik rendezője: *Klintók* János beznyei gör. katholikus lelkész, a bőjtre való tekintettel, a rendezői tagságról lemondott. A táncestély ennek dacára, junius hó 20-án meg lesz tartva.

IRODALOM.

☒ **Bihari Pontok.** A *Marton* Manó és *Papp* János szerkesztésében megjelenő «Bihari Pontok« cimü élclap harmadik száma ismét élénk, eleven tartalommal jelent meg. Ugy a képek, mint különösen az ügyesen összeállitott szöveg igazolja, hogy a lap megállja helyét s jóizü humorával derült perceket okoz. A minden vasárnap megjelenő élclap előfizetési ára egész évre 8 korona.

TÁVIRATOK.

Az automobil-versenyzők Budapesten.

Budapest, junius 12. A berlin-budapest-müncheni automobil verseny résztvevőinek megérkezése a fővárosba impozáns látványt nyujtott. A közönség ezrével foglalt állást az egyes pontokon, ahol a versenyzőknek elhaladni kellett. A versenyzőket a megyeri vámnál fogadta József kir. herceg. Déli 1 óra 20 perckor érkezett meg Henrik porosz herceg és kisérete a pompás automobilon. A német császári herceget József főherceg melegen üdvözölte. Henrik herceg megköszönte a meleg fogadtatást. Beszéd közben valósággal dicsőitette a megfutott magyarországi utakat.

A bevonulás impozáns volt. Az ablakok mindenütt telve voltak szebbnélszebb hölgyekkel. Henrik herceg automobilját valósággal elhalmozták virággal.

A felvonulás 2 órától 4 óráig tartott. Összesen 150 gépkocsi vonult fel. Festői látványt nyujtottak a daliás porosz tisztek, pompás egyenruhájukban.

Különösen rengeteg nép gyült össze a Baros-téren, s szakadatlanul éljenezték az érkezőket.

Budapest még nem látott ily impozáns és különleges bevonulást.

A versenyző vendégeket a Hungária szállóban szállásolták el.

Eltünt milliomos.

Budapest, junius 12. Nápolyból távirják, hogy a »Berlin« gőzhajóról Genua és Nápoly között egy amerikai milliomos eltünt. Nem tudják, hogy a vizbebukott-e, vagy büntény áldozata. Az amerikai konzul széleskörü nyomozást inditott a különös eset kideritése iránt.

Nagy földrengés Franciaországban.

Marseille, junius 12. Este negyed tizkor itt és a környéken heves földrengést éreztek, amely négy másodpercig tartott. Az órák megállottak. A megrémült lakosság elhagyta a házakat és köztereken verődött csoportokba. Kilenc óra negyven perckor ujabb, kevésbé heves földrengés volt.

A német birodalmi tanács alelnöke.

Budapest, junius 12. A német birodalmi tanács alelnöke Paage Hermann dr Kossuth Ferenc miniszternél tisztelgett. Wekerle miniszterelnök az alelnök tiszteletére ebédet adott, amelyen az összes miniszterek és államtitkárok és Hoitsy Pál vettek részt.

Görögország készülődése.

Athén, junius 12. A Kréta-kérdés fejlődését feszült figyelemmel kisérik, de harcias hangulatról nem lehet szó. Az összes komoly lapok azt irják, hogy Görögországnak tovább is békés viselkedést kell tanusitania. A mi a görög flotta mozdulatait illeti, azt jelenti, hogy csak azt a parancsot kapta, hogy az égei tengeren manőverezzen.

A liberálisok veresége Hollandiában.

Rotterdam, jun. 12. A jobboldal választási győzelme következtében a liberalisokból és szociálistákból álló ellenzék többsége a második kamarában megszünt s a kormány biztos többséggel rendelkezik. A liberálisok csak kevés kerületben győztek, de biztos kilátásuk van a szükebb választásnál Rotterdamban, a hol öt jelöltjük van, mig ellenben Amszterdamban több mandátumot elvesztettek.

Leütötte a szél a vonatot.

Budapest, junius 12. New-Yorkból távirják, hogy a forgószél a magas vasuti töltésről ledöntött egy vasuti vonatot. 75 utas megsérült, egy meghalt.

KÖZGAZDASÁG.

= **Védekezés a borhamisitás ellen.** A borhamisitásnak és hamisitott bor forgalomba hozatalának tilalmazásáról szóló uj bortörvény fontosabb rendelkezéseit tartalmazó nyomtatványok a pincékben és bormérő helyiségekben való kifüggesztése f. évi március 1-től kötelező lévén, felhivatnak az érdekeltek, kik ilyen nyomtatványokkal magukat ezideig el nem látták, hogy annak átvétele végett a rendőrkapitányi hivatalban Horváth Géza r. alkapitánynál jelentkezzenek, mivel ellenkező esetben a beálló ellenőrzés alkalmával a bortörvény 41. §-ának 5. pontja értelmében meg fognak birságoltatni.

Budapesti tőzsdetudósitások.

A gabonatőzsde határidői.

Budapest, junius 12.

— Délután 4 órakor. —

Buza május 1909. 50 kilogrammonként				14.35
Buza októberre	—	—	—	13.97
Buza ápr.	—	—	—	11.80
Rozs okt.	—	—	—	10.29
Zab májusra	—	—	—	—.—
Zab októberre	—	—	—	7.78
Tengeri máj. 1909.	—	—	—	7.86
Tengeri jul.	—	—	—	8.05
Tengeri májusra 1910.		—	—	7.24

Értékdőzsde.

— Délután 4 órakor. —

Osztrák hitelbank részvény	—		634.—
Osztrák magyar államvasusi részvény			736.75
Leszámitoló bank	—	—	482.—
Rimamurányi	—	—	572.—
Osztrák-m. államvasuti részv.		—	697.50
Közuti vasut	—	—	552.—
Városi villamos vasut		—	269.—

Hivatalos árfolyamok

A budapesti áru- és értéktőzsde 1909. junius 12.

Magyar arany járadék 4 száz.	—	—	111.50
Magyar koronajáradék 4 száz.	—	—	93.25
Magyar koronajáradék	—	—	82.75
Magyar földtheherment. kötvény 4. sz.			240.—
Horvát-szlavon földtheherment. kötvény			95.50
Osztrák járadék papirban	—	—	186.—
Osztrák járadék ezüstben	—	—	145.—
Osztrák járadék aranyban	—	—	97.25
Osztrák korona járadék	—	—	99.—
1860. osztr. államsorsjegyek	—	—	116.50
Osztrák magyar bankrészvény	—	—	197.50
Magyar bitelbank-részvény	—	—	150.25

Fürdői közönség figyelmébe!

Utazókosarak, bőröndök, kalapkoferok, fürdői ajándéktárgyak, üveg- és porcellántárgyak, esernyő- és sétabotok, harisnyák, övek, női kézitáskák, nyakkendők, pénz, szivar és dohánytárcák, tajtékpipák, gyermekjátékok állandóan alkalmi vételárért szerezhetők be.

FRISS ÉS TSA
KORONA ÉS FILLÉR BAZÁR
Nagyvárad Rákóci-ut
Telefon 130.

REGÉNYCSARNOK.

FALUSI TÖRTÉNET.

VIG REGÉNY.

Irta: **Faragó Béla.**

(Folytatás.) 51

— Nagyszerü elmélet, Ki tanitott rá?

— A gyakorlat. Saját házasságunk. Én előmozditom a te ügyedet, te az enyémet s igy vághatjuk csak el azt a sulyos láncot, mely gályarabokként összeköt . . . A nyilvánosság terén, közhelyeken, te udvarolsz nekem, s ez alatt az udvarlás alatt elválunk . . .

— Hátha ujra egymásba szeretünk?

— Olyan nincs a sifonérban . . . Mi két csillag vagyunk, veszedelmes lenne, ha életünk egén találkoznánk, összetörnék a föld.

— És mi lesz a komédia vége?

— Azt csak a véletlen bontja ki, de mi intézhetjük, hadd terheljék meg magukat dicsőséggel, akkor ugy is megszöknek. Te értesz a szöktetéshez, a többi a te dolgod. Rendkivüli előadás, bérletszünetben, felemelt helyárakkal nem egyesült görög tüzzel. Naponként jobban és jobban tüntetsz ki, szerelmes leveleket irsz hozzám, a székely góbét levetkőzöd s felveszed a világfit. Most nyujtsd karodat, menjünk az ebédhez.

Ugy történt.

Móni bácsi gyönyörködött az ebéd alatt szerelmetes Domokosában. Mrecz Alidor és a gróf eltüntek mellette. Mintha Párisból került volna ki a legkizárólagosabb körből. Élcei pattogtak, eszméi tündököltek, megjegyzései ragyogtak. Egész szallemi tüzijátékot folytatott . . . Politikai nézetei vezércikket, adomái tárca csevegést képeztek. Egész modern hirlap ember volt. Hirlap embernek nevezte el egy gondolkozó fő azokat, kik lapjokból beszélnek, eszmélnek, öltözködnek, véleményeznek itélnek. Aki milyen lapot olvas, olyan ember lesz, még az önálló tehetségek is rabjai a hirlapok eme lelki lefényképezésének, ki-ki saját lapjának domborkinyomata, egy szobor, mely mintáját egy ujságtól nyerte; ma az ujságok már tipusokat teremtenek. Korunk a sablonok korszaka. Sámfára van huzva a világ . . .

Az ebédnél igen érdekes tárgy képezte a társalgás fonalát, a különféle divatos lázak. Két szinésznő körül csoportosult a világ. Ezek uralkodtak, mint valami pártvezérek. Párbajok folytak, a lapok pártokra oszlottak. A kaszinó véleménye megoszlott. Nagy politikai küzdelmek ehez a kakasviadalhoz képest hangyalázadások.

Emánuel ur büszke volt öcscsére.

— Hát miért nem mondtad, hogy ilyen vagy?

— Én római vagyok, kedves bátyám, más erkölcsöt követek Rómában és mást a provinciákon. Ma kék nyakkendőt kötöttem, holnap lehet a havanna szinü következik, igy tudom változtatni lelkemet és szellememet.

— Hát a szivét? kérdé Anasztázia.

Jó kérdés volt. Barnabás kifejtbette szive programmját. Ezek a programmok érdekesebbek egy kiváló képviselő szüz-beszédénél.

— Szivem, kedves Anasztázia, az már más. Állandó, állhatatos, a kiért megdobban, azért dobog örökre. Akit én szeretek, meg van az szeretve. Egyszer nyilik, mint az aloe virág. Ébrenlétem biztatója, álmain kecsegtetője. Tudok szeretni, mélyen, szenvedélylyel. Királynő irigylené sorsát választottamnak. De mit beszélek, ezt sem dalban, sem zenében kifejezni nem lehet. Az értené meg, ki szivemre borulna, hallgatná dobogását. Tüz, mely nem éget, csak melegit.

— Szóval, feltudja ön öltöztetni a gondolatait, de kérdés: tettel?

— Alkalom nyiltán tettel is.

Ilona furcsán érezte magát. A sziv programját neki valójában senki sem mondotta el és ő sem foglalkozott vele. Ábránd még messze van a szerelemtől. Rajongás, sejtelem, vágy csak előpostái.

— Öcsém, szépen beszélsz, ugy látom. Szónok veszett el benned, majd meglátjuk, hány zsákkal telik a Kongó-bizottság ülésén.

Móni bácsi jelt adott a felkelésre s mind a négyen elmentek a Kongó bizottság ülésére.

(Folyt. köv.)

A szerkesztőért felelős
Dr. VUCSKICS GYULA.

NYILTTÉR.

Képeslap nagy áruház!

Benkő Artur

könyv- és papirkereskedése
Modern Antiquariuma

Nagyvárad, Rákóczi-ut 10.

Helyi és vidéki telefon szám 870.

Állandóan raktáron vannak a világirodalom ujabb és nevezetesebb termékei, melyekből kivánatra megtekintésül is küldök. Hazai és külföldi jogi és technikai munkák, disz- és ajándék-müvek, ifjusági iratok, képeskönyvek, regények gazdag raktára. Tan- és segédkönyvek, továbbá az összes tanintézetekben szükséges könyvek nálam előnyösen és gyorsan beszerezhetők. Elfogad megbizást könyvtárak berendezésére és felszerelésére, meglevők kiegészitésére és állandó karbantartására, ugyszinte előfizetéseket a világ összes lapjaira a leggyorsabb kézbesités mellett. (Odon) Antiquarium könyvek fél áron. Papiráruk, levélpapir, diszdobozok. Zenemüraktár. Irószerek és modern iroda berendezések nagyválasztékban.

Belépési felhivás

a 7-ik évtársulatba.

A Belvárosi Takarékpénztár kebelében alakult **Belvárosi Takarék és Hitelszövetkezet** *minden év január és julius elsején* egy-egy három évig tartó uj évtársulatot nyit. Mindenki tetszés szerinti számban jegyezhet üzletrészeket s minden üzletrész után hetenként 20 fillér fizetendő, melynek összege a három év elteltével a felmerülendő haszonnal együtt fog az üzletrészeseknek visszafizettetni.

A szövetkezet célja a takarékosságot előmozditani s a tagok hiteligényeit kielégiteni. Szövetkezetünk tehát amellett, hogy *a takarékosság ügyét szolgálja* tagjainak betéteik négyötödrésze erejéig *kölcsönt is nyujt.*

Felvételidij üzletrészenként 10 fillér s az első betét befizetésekor mindenki megkapja a saját nevére kiállitott betéti könyvecskéjét.

Vidéki tagok a heti befizetéseiket befizetési lapok utján teljesithetik.

Szövetkezetünk igen tisztelt tagjait, valamint mindazokat, kik szövetkezetünk tagjai óhajtanak lenni felkérjük, hogy a felvétel iránt intézeti helyiségünkben (Rákóczi ut, Barts—Óvári palota) bármikor jelentkezni sziveskedjenek.

A Belvárosi Takarék és Hitelszövetkezet Igazgatósága.

MEGLEPŐ SZINTE CSODÁLATOS GYÓGYEREDMÉNYEKA

APTAMÁSI

LITHIUM-GYÓGYVIZ-

zel gyomor:oese:hólyag és bélbántalmaknál valamint asthma, bronchiale, köszvény és hugysavas diathesis eseteiben.

Kapható **Wurst József** füszer csemege- és ásványviz kereskedésében N. Várad, Rákóczi-ut 7. sz.

A 4 százalékos korona járadék junius 1-én esedékes szelvényeit

már május 20-tól kezdő-
:: dőleg költségmentesen ::

váltja be a

Biharmegyei kereskedelmi ipar- és termény-hitelbank.

UJ! UJ! UJ!

SPRINGER és JANOWSKY

mindennemü diszitő és butorra való
:: paszományok készitői ::

Fővárosi izlés! Olcsó árak!

Modern munka!

!! ! Költségvetések dijtalanul ! !!

Nagyvárad, Teleky-utca 11. sz.

APRÓHIRDETÉSEK.

Mfnden szó 4 fillér. Vastagabb betüből 8 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Apróhirdetések felvétetnek a kiadóhivatalban: Szilágyi Dezső-utca 5. szám. Telefon szám 263.

Németül játszva

megtanulni vágyók küldjék címüket a kiadóhivatalba. A világhirü Berlitz-módszer szerint mindenki németül beszélni, irni, legrövidebb idő alatt és perfektül megtanul.

Eladó ház.

Kert-utca 5 számu Bölcsőde-utca 11 számu házak olcsón eladók. Értekezni Kert-uca 5.

Shuttlewort 4 lóerejü

cséplőkészlet uj 12 hétig volt üzemben **8 lóerejü** teljesen javitott cséplőkészlet. **8 lò erejü** használt üzemképes Loéomobil eladók **Kugler és Andrényi Nagyvárad.**

Fudally Bálint

készit papi, katonai, diszmagyar, sport és mindennemü uri divat ruhákat. Lakása Sal Ferenc-u. 14 a,

Weisz Izsó

bádogos és vizvezeték berendező, elvállal uj munkát és javitásokat. Kolozsvári-utca 17.

Lakás

keresőknek ajánljuk próbálkozzanak meg a Tiszántul apróhirdetéseivel.

Legszebb

kivitelü nyomtatványokat a Szent László-nyomda készit. Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca,

Elegansan

csak az járhat aki Körösi uri szabónál dolgoztat. Körözs-atca 44.

Szives

figyelmébe ajánljuk vegyi tisztitó éz ruhafestő intézetünket öltönyök, női ruhák, selyem blousok, batiszt ruhák. függönyök stb, tökéletes és gyors tisztitására vagy festésére. Gyászesetben ruhák soronkivül festetnek feketére. A tisztitott ruhák kivánatra kijavittatnak. Varga és Nagy müfestészeti és vegyészeti mosóintézete Nagyvárad, Szent János-utca 18. Üzlet: Fekete Sas épület. Passage 26—b. Gyüjtő telepek: Teleki-u. 24. sz. a. Hőnig Albert. Szinház-u. 4. sz. a. Székely Imre.

Fontos mindenkinek

tudni, hogy üvegezést, képrámázást legolcsóbb árban **Goldberger** üveg és porcellán kereskedő készit. Ugyanott egy puld eladó. Tanulók felvétetnek Teleki-utca Weisz Károly-ház (Joó Lajos mellett.)

Kávémérés.

Van szerencsém a nagy érdemü közönség becses tudomására hozni, hogy Kossuth-utca 8 szám alatt kávémérést nyitottam. Naponta friss uradalmi tej és tejtermékek. **Kis kávé 7 kr., nagy kávé 9 kr.** Helybeli és vidéki lapok.

Grünfeld Jozefin

női ruhatermét Körözs-u. 17 szám alá helyezte át.

Lőrincz Lajos

kárpitos Nagyvárad Kolozsvári-utca 30. Elvállal e szakmába vágó mindennemü uj munkát és javitásokat.

Kauczil és Széles

mübutor asztalosok Körösutca 9. Jutányos árban készitenek háló és ebédlő szoba berendezéseket.

Cimbalmot

(pedálosat) keresek megvételre. Cim a kiadóba

Tanuló

felvétetik Benkő könyvkereskedőnél Nagyvárad, Rákóczi-ut.

Petheő Zsigmond

mázoló lakása: Uri-utca 29. sz. Telefon szám. 875

Gazdasági gépek,

gőzmotorok, gáz, petroleum, benzin, nyersolaj, szivógázmotorok és malomberendezések gyárilag javittatnak és felszereltetnek. — Nagyvárad, Kolozsvári-u. 29—43. Debreczeni Lajos gépjavitó mühelyében.

Figyelem!!

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy kerthelyiségem megnyilt. **Jónás** Péter vendéglős Nagyvárad-Velence pályaudvar.

„Egyetértés“

kávéház. Egész éjjel nyitva. Mindennap cigányzene. — Női kiszolgálás. Kifogástalan italok.

Három

Pallas-Lexikon, teljes 18 kötet olcsón eladó BENKŐ antiquariumában Nagyvárad, Rákóczi-ut.

Házasuandók figyelmébe!

Vas- és rézbutor, matratzok, sodronybetétek, divánok, falitükrök, képek, szentképek. ablakredőnyök előnyősen beszerezhetők Fried és Társánál Nagyteleki-utca 16.

Kitünő

Hegyiborok! Jéghehütött kőbányai sör; legolcsóbb: Mertz bodegájában, Körösutca 20.

Eladó

egy jó karban levő gordonka 50 koronáért, ugyanott egy régi mester gordonka 200 koronáhrt. Cim a kiadóban,

Fiatal szijgyártó

ajánlkozik uradalom, gyár vagy ipartclephez. Cim a kiadóban.

Kiadók

üzlethelyiségek ujonan alakitva, füszerkereskedőnek vagy iparosoknak alkalmas. Szt. János-u. 4.

Egy

egészen uj amerikai rendszerü 4 oktávos 3 változatu harmonium olcsón eladó. Cim a kiadóhivatalban.

MOSKOVITS

anatomiai cipők a legjobbak.

Tanonc

felvétetik Körösi János férfi szabónál Körös-u. 44.

Finom

cukrász sütemények, fagylalt és jegeskávé: **Kovács** Endre cukrászdájában Szt. László-tér 12.

Kepes Elek

orvosi kötszerész és kesztyüs, Nagyvárad, Sas-szál loda. (Passage,) Készitek saját mühelyemben a legkomplikáltabb sérvekre kitünő sérvkötőket továbbá haskötőket. gummi harisnyákat, egyenes tartókat, betegápolási cikkeket és minden e szakmába vágó munkákai a legjutányosabb árban, jótállás mellett. — Szarvasbör-lepedőket és vánkosokat, valamint mindennemü másféle szarvasbőr-munkákat is készitek a legjobb kivitelben. Kesztyü tisztitást és mindennemü javitást is felvállalok. Nők és férfiak részére külön próba-terem.

Bártfai cukrász.

Fő-u, Gerlichi-ház. május 1-től kitünő fagylaltot és jeges kávét készit naponta változatosan. Ugyan ott tisztán és tea vajból készült tészták és torták kaphatók darabonként 8 fillér Minden e szakba vágó megrendelést a legjutányosabban fogadok el.

Fodrászterem.

Figyelmes kiszolgálás, polgári árak, havi és jegybérlet. **Orenstein** Izidor Szacsvai-utca 24.

Magyar Zsirművek Részvénytársaság Nagyváradon.

Gyártelep és központi iroda:

Gilányi-utca 11.-15. szám.

Telefon interurban 86. sz.

Városi raktár:

Zöldfa-utca (Kurländer-ház)

Telefon 901. szám.

Értesitjük a tisztelt ***háziasszonyokat***, hogy ***városi raktárunkban***, hol gyártmányaink, nevezetesen ***kókuszzsir, csötészta és szappanok*** minden faja a legkisebb mennyiségben is eredeti ***gyári*** áron lesznek kaphatók.

Különösen felhivjuk szives figyelmüket «***Hableány***»védjeggyel ellátott

Gyöngy Szinszappanunkra

mely csodálatos tisztitó erejét a legjobb nyersanyagok leggon-dosabb kiválasztásának köszönheti.

Gyöngy Szinszappanunk

kiméli a kezeket és a fehérnemüt. Megtakarit pénzt, időt, mun-kát és fáradtságot, ennélfogva kiméli az egészséget.

Gyöngy Szinszappanunk

kiválóan alkalmas minden elgondolható mosási célra, személyes használatra fehér és szines vászonnemüek mosására, konyha-edények, szőnyegek tisztitására stb. stb.

Tisztaságáért 20000 koronával szavatolunk.

TÖRLESZTÉSES JELZÁLOGKÖLCSÖNÖKET

10, 15, 20, 25, 30, 35, 40 és 50 évi visszafizetésre

féléves részletekben,

melyekben a kamat és tőke törlesztése bennfoglaltatik, 500 koronától kezdve a legelőnyösebb feltételek mellett ad,

esetleg drága kamatozásu kölcsönöket konvertál a

Polgári Takarékpénztár Részvénytársaság Nagyváradon.

Kölcsönkéréseknél telekkönyvi kivonat és kataszteri birtokiv beküldése szükségeltetik.

MAGYAR BANK

Részvénytársaság NAGYVÁRADON Fekete-Sas palota.

ALAPTŐKE

1,000.000 korona

Elfogad betéteket,
Előleget ad értékpapirokra,
Elfogad letéteket őrzésre,
Leszámitol váltókat,

Törlesztéses (amortisatiós)
:jelzálogkölcsönöket:
engedélyez házakra és vidéki birtokokra.

MUSCHONG·BUZIÁSFÜRDŐ

BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNY VIZ

ÜDIT - GYÓGYIT

Vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idül hurutjainál, hugykő- és fövény-képződésnél a légutak és a kiválasztó szervek hurutos bántalmainál kitünő hatásunak bizonyult

Orvosilag ajánlva. Nagyváradifőlerakat: Friedl és Jörös cégnél.

Van szerencsém értesiteni az előkelő hölgyközönséget, hogy angol és francia

női divat termemben

a legujabb angol és francia modell és speciális szabás szerint készitek

modern princzesz-ruhákat

elismert szép **angol kosztümöket,** és **izléses toalett-ket** stb.

Nagy gond van forditva arra, hogy az idei **modern divattal haladva** a legkényesebb igényeknek is megfeleljek. Számtalan elismerés. Elvem: divatfejlesztés, szolid árak.

B. meghivásra elsőrendü divatlapokkal teszem tiszteletemet, esetleg vidékre is.

Számos pártfogást kérve,

mély tisztelettel:

VALENTIN J. női szabó

Ezredévi Emlék-tér 18. sz. a.

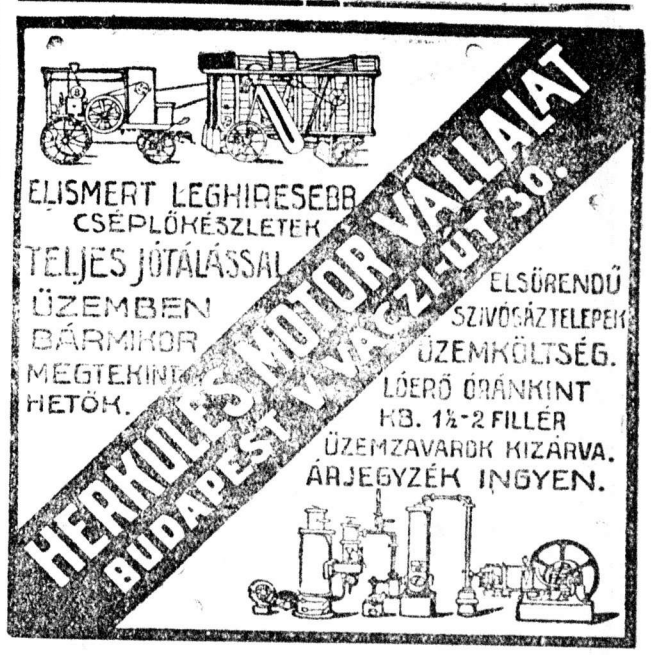

A Püspökfürdő

május hó 1-én

a nagyközönség számára megnyilt.

A fürdő hires gyógyvize a legkülönbözőbb betegségben bámulatos gyógyulást idéz elő. Vonatközlekedés naponta hatszor a nagyváradi állomásról. A vendéglőben kitünő konyha és pince. A szállodában teljes kényelem. Mérsékelt árak. — A **fürdőben ujonnan berendezett, nagyszabásu uszoda.** A Fürdővonatok mától kezdve közlekednek. **A fürdőtelepen Parcsi Testvérek első csabai zenekara játszik.**

Minél számosabb látogatást kér **Kernáts János** fürdőbérlő.

CZILLÉR NAGY ÁRUHÁZA

NAGYVÁRAD
Rákóczi-ut 5. sz.

meglepő olcsó árjegyzéke.

NAGYVÁRAD,
Rákóczi-ut 5. sz.

Frt. 1·75

Divat-ernyő.

Czillér Imre nagyáruháza.

1 drb gyermek-ernyő 60 kr.
1 drb női-ernyő 1.60 kr.
1 drb férfi ernyő 1.80 kr.

63 krajcár.

Flór-harisnya.

Czillér Imre nagyáruháza.

Oriási választék női-, férfi- és gyermekharisnyákban :: Rendkivül olcsó árak

98 krajcár.

Glacé-keztyű.

Czillér Imre nagyáruháza.

A legfinomabb női keztyűk 1·20 krajcárért lesznek elárusitva.

45 krajcár.

Selyem-kesztyű.

Czillér Imre nagyáruháza.

Egész és fél női flór és selyem kesztyűk páratlan olcsón lesznek árusitva.

19 krajcár.

Batiszt zsebkendő.

Czillér Imre nagyáruháza.

Női-, férfi- és gyermekzsebkendők, tulnagy raktár miatt a legolcsóbban árusittatnak.

65 krajcár.

Pangis selyem.

Czillér Imre nagyáruháza.

Taffotta-, ottomán-, duches-, messalin-, Japán-, Ruha-, bluz- és Joupon-selymek igen olcsón.

Brüsseli

Batist és Csipke Blousok

megérkeztek.

55 krajcár.

Gyapju delain.

Czillér Imre nagyáruháza.

Ruhávásznak, kretonok, batisztok, angol zefirek olcsó urusitása.

47 krajcár.

Csipke szövet.

Czillér Imre aagyáruháza.

Creppe de Soa
Creppe de Chin
Szines tüllök
Zsinórdiszek
Szalagok
Diszgombok.

Csipkék 3 krajcártól feljebb.

Női diszkalapok.

Czillér Imre nagyáruháza.

Kalapformák
Autósapkák
Fátyolok
Kalapdiszek igen olcsón.

15 krajcár.

Sweizi himzett csik.

Czillér Imre nagyáruháza.

Sweizi himzett szövetek
Csikok és betétek
Ajourok leszállitott árban.

Frt 1.20-tól feljebb.

Zefir férfiing.

Czillér Imre nagyáruháza.

Turista-ingek
Gallérok
Szines és fehér kézelők
Kaucsuk gallérok és kézelők.

67 krajcár.

Batiszt alsónadrág.

Czillér Imre nagyáruháza.

Frisch féle patent alsónadrágok lerakata. Eredeti gyári árak.

35 krajcár.

Selyem nyakkendő.

Czillér Imre nagyáruháza.

Óriási raktár miatt nyári nyakkendők 20 kr :: Selyem nyakkendők legolcsóbban.

10 krajcár.

Férfi sokni.

Czillér Imre nagyáruháza.

Férfi harisnyák
Zoknik és
Nyári alsó ujasok és nadrágok a nagy raktár apasztása céljából mélyen leszállitott árban.

50 krajcár.

Girardi kalap.

Czillér Imre nagyáruháza.

Panama kalap 2·25
Kemény kalap 1.50
mig a készlet tart.

Fürdőcikkek.

Czillér Imre nagyáruháza.

Mosóruhák
Fürdőköpenyek
Fürdőkalapok és cipők.

48 krajcár.

Sportsapka.

Czillér Imre nagyáruháza.

Sveaterek, lábszárvédők és övek mélyen leszállitva.

Bőrtárcák.

Czillér Imre nagyáruháza.

Kézitáskák
Bőr- és selyemövek
Kézelőgombok
Fésük
Ruha, haj és fogkefék
Illatszerek
Setabotok
Solingeni acéláruk.

Kész női fehérnemüek.

Czillér Imre nagyáruháza.

Valódi rumburgi vásznak, sifonok, szepességi vásznak és asztalnemüek eredeti gyári árakon.

Mennyasszonyi kelengyék.

Kézimunkák.

Czillér Imre nagyáruháza.

Kézimunka hozzávalók, madeira-vászonmunkák, máramarosi, hunyadi és kalotaszegi különlegességek

Cipőkülönlegessègek **Czillér Imre** nagyáruházàban :

Speciális gyermekcipők, női félcipők, tennis-cipők, tornacipők, reggeli cipők, házi cipők.

Gyermek-ruhácskák

kötények, kalapok, fejkötők.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

A legmegbizhatóbb arcápolószer a szeplő és májfolt ellenes

Liliom-Krém

szappan és puder.

Ára 1—1 korona. Ára 1—1 korona

Kapható:

FARKAS ISTVÁN „Arany-Sas" gyógyszertárában Nagyváradon, Szent László-tér.

A szépség!

Minden hölgynek kétségtelenül legfőbb vágya, hogy mentől szebb legyen s hogy ezen célját elérhesse, megragad minden alkalmat és a legképtelenebb dolgokkal kenegeti arcát. — A legtöbb esetben saját kárára teszi ezt, mert nemcsak, hogy szép nem lesz, hanem ellenkezőleg sok esetben tönkre teszi arcbőrét ugy, hogy igen hosszu idő, gondos ápolás kell ahhoz, hogy ismét helyrehozza.

Az a világon egyedülálló siker, melyet Gutori Földes Kelemen aradi gyógyszerész **Margit-Crémejével** elért (különösen Francia- és Németországban) sok embert arra birt, hogy ezt a világhirü, **ártalmatlan és az arc minden tisztátlansága** (szeplő, májfolt, kiütések stb.) ellen páratlan és csodálatosan ható szert utánozzák. Természetesen, hogy ez senkinek sem sikerül, mert a Marcit-Créme készitésének titkát senki más nem ismeri, mint a feltaláló és készitő s épen ezért, mert a titkot soha senkire sem bizta, hanem minden egyes készitményt maga állit elő, a **Margit-Créme** mindig egyforma, annak kidolgozása a leggondosabb, tehát hatása is rögtöni és biztos. Óvakodjunk tehát arcunkat mindenfelével kenegetni és használjunk oly szert, melyet angol, amerikai és francia hirneves orvosok is ajánlanak, mint egyedül **biztos** és **ártalmatlan** szert az **arc szépitésére** és a szépség megőrzésére. Ez a világhirü szépitőszer a Földes-féle MARGIT-CRÉME, mely már 4—5 napi használat után teljesen átalakitja az arc bőrét, eltünteti a **szeplőket, májfoltokat, kiütéseket, bőrátkát, mitesszert, arc- és kézvörösséget.** Az arc ideális **szép, üde és ifju** lesz s amellett a MARGIT-CRÉM teljesen **ártalmatlan.**

Ára: kis tégely **1 korona,** nagy tégely **2 korona,** Margit-szappan **70 fillér** és Margit-pouder (fehér rózsa és créme szinben) **1 K 20 fillér.** Ezen szerek mindegyike külön is használható. A Földes-féle MARGIT-CRÉME kapható a világ mfnden nagyobb gyógyszertárában, ahol pedig raktáron nem volna, tessék egyenesen a készitőnek igy cimezve irni: **Földes Kelemen** gyógyszerész **ARAD.**

Kapható NAGYVÁRADON: Szénássy Ferenc, Farkas István, Nagy Kormány Zoltán, Hegedüs R., Bleier József, Grósz Sándor, Hering Sándor, Leszner Alfréd, Molnár Lajos, Nyiri György, Pohl Jenő, Vadász Albert drog., Berger Sándor illatsz. — SZALONTÁN: Berkes Armin, Szabó Emil gyógyszertárakban.

Értesitès.

Tisztelettel értesitjük jó ismerőseinket, barátainkat és a t. közönséget, hogy a **Torna-u. és Nagypiac-tér sarkán levő**

Temesvári sörcsarnok éttermét

f. évi junius hó elsején, ujjonan átalakitva átvettük.

Többféle hegyiborok. Dalmáciai édes vörös bor. Kitünő frissen csapolt sör. Kifogástalan házi konyha,

A nagyérdemü közönség pártfogását kérik, kiváló tisztelettel:

Lőkösházy László és Lőkösházy Béla
vendéglősök.

Női kiszolgálás! Reggelig nyitva!

Abonànsok felvétetnek!

Vas és rèzbutorok

Rézdiszes vaságyak, gyermek ágyak, mosdóasztalok, sodrony ágy betétek a legszebb kivitelben, — helyszüke miatt a legolcsóbb árban kaphatók

Kohn Adolf

vaskereskedőnél

Nagyvárad, Kossuth-u. 10.

Ő csász. és Apost. kir. Felségének Legfelsőbb elhatározása folytán a polgári jótékony célokra szánt

XXXIX-IK CSÁSZ. KIR. ÁLLAMSORSJÁTÉK.

Eze az Osztrák birodalomban törvényesen engedélyezett egyetlen pénzsorsjáté 18.299 nyereményt tartalmaz készpénzben 513.600 korona összegben

A főnyeremény 200.000 korona.

A nyeremények kifizetéseért a csász. kir. lottójövedék kezeskedik.

A huzás visszavonhatlanul 1909. junius 17-én fog megtartatni.

Egy sorsjegynek ára 4 korona.

A sorsjegyek Bécsben a csász. kir. államsorsjáték osztályánál, III. ker., Vordere Zollamts-strasse 7. sz. a., továbbá a lottógyüjtődékben, dohánytőzsdékben, adó-, posta-, távirda- és vasuti hivataloknál, váltóüzletekben stb. kaphatók. Játéktervek sorsjegyvevők részére ingyen adatnak ki. A sorsjegyek portómentesen küldetnek szét.

A csász. kir. lottójövedéki igazgatóság (államsorsjátéki osztály).

Amerikai higienikus
ágytolltisztitó intézet
dr. Silvermán és Tàrsa
Nagyvárad, Alapi-utca 2. sz.

Elismerőleg nyilatkoztak alanti nevezett szakorvosok u m.: dr. Baróthy Ákos városi tiszti orvos, dr. Fráter Imre biharmegyei közkórházi igazgató-főorvos, dr. Fischer Imre izr. kórház főorvosa, dr. Mayer László városi tiszti orvos, stb. ezen higienikus ágytolltisztitó intézet, mely villanyerőre van berendezve és egyike a legnagyobb ezen a téren, képes 10 órai működése alatt 250 kgr. tisztitott és sterilizált ágytollat szállitani, ezen vállalat 3 hóig marad itt, ezen idő alatt mindenki meggyőződhetik ezen valóban egészséges vállalatról, a tisztitás azonnal a megrendelő személyes ottléte alatt foganatositatik, mivel, ezen géppel óránként 22 kgr. szép tiszta higienikus sterilizált pormentes tollat kaphat vissza, mivel a gép ezen célra berendezett üvegfallal elválasztott zárt helyiségben láthatóan müködik és igy a megrendelő saját felügyelete alatt lesz a tisztitás foganatositva, ezen célszerü vállalat, mar egészségi szempontból is ajánlható, mert érdekében van minden figyelmes háziasszonynak a higienikus tisztaságot házában és családjában fentartani. Az árak igen mérsékeltek, amennyiben 34 fillér kilogrammra, holott Budapest, Bécs és minden külföldi városban 60 fillér dij számittatik.

MINDENNEMÜ

BUTOROK

Telefon 517. háló- ebédlő és szalon berendezések a legszolidabb kivitelben a részlet üzlet megszüntetése folytán **legolcsóbban** vásárolhatók Telefon 517.

Stern Vilmos

kárpitos és butorüzletében

Nagyvárad, Nagypiac-tér, (Óvári-ház)

Halló! Kérem a 882. számot! t. i.

Frenkel Ignácz

asztalos

Kert-utca 16. szám alatti butorrak **árát**, hol minden szoba- és konyha-butor raktáron van Vesz és elad kevésbbé használt butorokat. Butor tisztitást és szakszerü javitásokat a legolcsóbban végez. Butorszükségletünk beszerzése előtt saját érdekünkben ne mulasszuk el a fenti céget felkeresni.

Kalap virágok

a legfinomabb kivitelben, valódi francia rózsák a legszebb szinekben, valamint präparált pálmák, disznövények és menyasszonyi koszoruk **mélyen leszállitott árban** kaphatók **Kapucinus-utca 5. sz. alatt.** Régi virágok festését és frissitését jutányos áron eszközli: **REICH** :: **IRMA**, művirágkészitő. ::

Tavaszi füződivat 1909-re

A m. tisztelt hölgyközönség b. figyelmébe ajánlom előnyösen ismert mellfüző üzletemet, hol a füző **párisi és bécsi** modellek szerint készül. A legkényelmesebb, a legdivatosabb füzők kizárólag csakis

IZSÁK LIDIA

üzletében rendelhetők meg,

Raktáron tartok **füzőket** nagy választékban **3 koronától feljebb.** Füzők alakitása és tisztitások olcsón és pontosan eszközöltetnek. Szives meghivásra személyesen jelenek meg. Nagybecsü pártfogását kérve maradtam

Izsák Lidia

párisi és bécsi mellfüző specialista üzlete

Nagy Sándor-utca 1. sz. a.

Szolid árak! Külön próbaterem!

Tiszelettel hozom a nagyérdemü helybeli és vidéki közönség becses tudomására, hogy

Nagyváradon, a Rákóci-ut 3. sz. a.

Weinstock-féle óra, látszer és :: fényképező cikkek üzletet ::

átvettem, melyben ezen áruk nagy választékát raktáron tartom és azokat jótállás mellett pontosan javitom. Főtörekvésem, hogy a mélyen tisztelt közönség bizalmát kiérdemeljem, miért is becses partfogást kérve vagyok mély tisztelettel

PETRI ÁRPÁD

órásmester, látszerész és müszerész. «KODAK» gépek és filmek kizárólagos raktára Nagyvárad és Bihar-megye részére. ::

Félix gyógyfürdő.

Téli és nyári gyógyhely Nagyvárad mellett.

Európa leggazdagabb forró kénes hőforrás, viz hőfoka 50° Celsius. Gyógyjavallat fürdő alakjában, csuz (reuma) és köszvény ellen. Női betegségeknél, idült méh és petefészek gyulladások, méh-hurut, medencebeli sejtszövetlob és izzadmányoknál. Ivógyógymód alakjában, idült gyomorbántalmaknál, makacs székrekedésnél, máj és epehólyag betegségeknél, sárgaság és epekövek-nél, meglepő gyógyhatás. Tükör, kád, mór, szénsav és **Iszap** fürdők.

1908 évben 8600 állandó fürdővendég.

Állandó fürdőorvos, állandó gyógytár, 250 kényelmes lakó szoba, kitünő vendéglők, jutányos étlap árak, állandó elsőrendü cigány zene, vasárnaponként katonazene, tennis pálya, gondozott sétautak 200 holdas park. Május 1-től 16 vonat közlekedik naponta. Posta, távirda, interurban telefon.

Curtaxe és zenedij nincs! — Prospektust küld az igazgatóság!

Alapittatott 1889-ben. Alapittatott 1889-ben.

Berkes Bertalan

Nagyvárad, Zöldfa-utca 21. sz. a

TELEFON 180. TELEFON 180

A tisztaság kedvelők szives figyelmébe ajánlom »Emke« parquette és padló fénymázam, kerti butor festékeim miuden féle szinben brundinom, butor, réz és ezüst tisztitó szereim és cipőcrémem. Vevőimet 20 év óta elismert pontos kiszolgálásban és olcsó árban részesitem.

!! **Kérem cimemre ügyelni.** !!

A Nagyváradi Hitelbank Részvénytársaság

Üzlet helyiségét

1909. május hó 5-én a **Szent László-tér** és **Zöldfa-utca** sarkán levő **Deutsch K. I.-féle** ház emeleti helyiségébe helyezte át.

Bejárat a Zöldfa-utcai részen.

SZABÓ JÁNOS

uri divat szabó és egyenruha készitőnél

a legdivatosabb szövetek dus választékban vannak fölhalmazva.

Modern szabás. Izléses munka.

Fő-utca, (Gerliczy-palota)

Tanuló felvétetik.

Biró István

cipész mestsr

Nagyvárad, Nagyteleky-utca 38. sz.

Készit mérték után uri és női cipőket, kifogástalan szabásuakat. És **egyéves önkéntes uraknak** minden fegyvernemhez cipőt, csizmát előirás szerint legjutányosabban. —

Olcsó árak! **Pontos munka!**

FORMENTHOL

Kèz- és lábizzadás ellen

a legjobb szer

Hüsit! **Szagtalanit!**

Ára 80 fillér.

Kapható az »ARANYSAS« gyógyszertárban

Nagyvárad, Szent László-tér.

! Hegyi üdülőhely Nagyváradon !
Páratlan a maga nemében!
Lobermayer Ferencz
(Karger-féle)
nyári étterme és kerthelyisége
— Vizvezék-utca 36. szám alatt. —
A város legjobb tekepályája.
Ez évben először; meleg konyha.
Csakis Karger-féle saját termésü borok.
Pontos kiszolgálás. Cigányzene.
!! A város legárnyasabb kertje !!

Pénz.

Olcsó
töketörlesztéses kölcsönt

10—75 évre folyósit, ugyszintén régi drágább kamatu kölcsönöket kicserél, convertál a lehető legrövidebb idő alatt.

Házak, szőlők, földbirtokok

örök árban való ***adás-vételét*** vagy ***bérletét*** a legsikeresebb eredménynyel közvetit.

Földbirtokok parcellázását

saját költségére elvállalja és financiroza.

Faludi Ignác,
volt takarékpénztári titkár,
bankbizományi és hitelforgalmi iroda
27 Nagyvárad, Mészáros-utca.
Telefon szám 424.

«Félreértések elkerülendők.»

Gyöngyvirág Fantasie.

Csodálatosan természetes virágillat, melynek parányi érintése által fehérnemün, keztyün, levélpapiron, ruhabélésen haj vagy kézen, mivel szeszmentesen készül, elragadó finomságával kiváló tartósan használható, pecsétet nem hagy, csinos toronyalaku fadobozban

3 koronáért kizárólag

BERGER SÁNDOR

«Savoly» illatszertárában

Nagyvárad, Bémer-tér kapható.

Postai szétküldés naponta utánvéttel.

Telefon 667. Telefon 667.

Biró Làszló

férfi és női divat szabó.

Párizs-utca 2. sz. Saját ház.

A nagyváradi tisztviselő fogyasztási szövetkezet szabója.

Telefon 832. **Telefon 832.**

Kecskeméthy István

étterme, sörcsarnoka, kavéháza, legszebb kerthelyisége NAGYVÁRAD, KERT-UTCA.

Naponta frissen csapolt sör, saját termésü :: tisztán kezelt hegyi borok ::

Társas ebédek, vacsorák, vagy lakomák étlap szerint, vagy megállapitott árak mellett elfogadtatnak. : :

Abonensek elfogadtatnak mérsékelt árak : : mellett ::

Egyben van szerencsém a vidéki utazó közönség szives figyelmét felhivni, hogy vendég szobáimat ujonnan berendeztem és tisztántartására különös gondot fordítok. Ugyszintén a szállóhely olcsó ár mellett szives rendelkezésre áll.

Hol szórakozunk esténkint? csak is a NEMZETI SZALLODA hüvös és kellemes kerthelyiségében, hol minden este mozgófenykép előadások tartatnák cigány zene mellett. Minden második nap teljesen uj müsor.

Számos látogatást kér tisztelettel

KECSKEMÉTHY ISTVÁN

a Nemzeti Szálloda bérlője.

Csak a hölgyeket érdekli,

hogy hosszu éveken külföldön voltam és tanulmányutam befejezte után

Nagyváradon,

Arany János-utca 2. szám

alatt női ruhaszalont nyitottam.

Készitek modern princess-ruhákat, angol kosztümöket, izléses toaletteket, stb. stb.

Kitünő kifogástalan szabás.
Rendkivül olcsó árak.
:: Egyetlen kisérlet meggyőz mindenkit. ::

A hölgyközönség pártfogását kéri kiváló tisztelettel

Heller Jakab.

Hirdetések

felvétetnek
a kiadóhivatalban.

Uj üveges üzlet.

Van szerencsém a nagyérdemü közönség becses tudomására hozni, hogy Nagyváradon Hant Frigyes cégnél **11 évi prakszisom után** után épületüvegezési és képkeretezési üzletemet **Olaszi, Szt. János-u. 2.** Grám-házban

megnyitottam.

Fő törekvésem, hogy a n. é. közönséget tartós munkámmal és szolid kiszolgálással megnyerjem. — Épület üvegezést és képkeretezést a legnagyobb pontossággal teljesitem, üveg porcellán, konyha edényeket jutányos árban szolgálok. A n. é. közönség pártfogását kérve mély tisztelettel:

Dobó (Dluhopolszky) Alajos.

Nagyvàrad város

VILLAMOS MÜVE

Iroda és raktár: NAGYVÁRAD, Vár-tér 1.

Raktáron tartjuk a javitott **dr. Just-féle**

Wolfram lámpát

melynek áramfogyasztása az izzólámpával szemben **75** százalék **megtakaritást** mutat fel. 40 gyertyás Wolfram lámpa ***darabja 3.60 kor.*** 100 gyertyásé ***5 kor. 50 fill.***

a izzólámpa dbja 72 fillér,

tehát 5 százalék kartell áron alul.

Minden nemü ***izzólámpa különlegességek***, fényképészlámpák, ugyancsak **legolcsóbb áron kaphatók.**

Csillárok,

ivlámpák

állandóan nagy választékban kaphatók s a villamos telepen külön e célra épitett nagy

csillár-raktárunkat

megtekintésre ajánljuk.

Ugyanott állandóan raktáron tartunk

villamos motorokat

½ lóerőtől 12 lóerőig minden nagyságban

Elvállaljuk

villamos világitási

és erőátviteli berendezések felszerelését, bővitését, átalakitását, javitását, ivlámpák kezelését, hozzávaló szénpálcák szállitását, berakását és minden e szakmába vágó munkálatokat a legolcsóbb árak mellett.

Költségvetések ingyen.

Telefon szám 514.

Főszerelő telefonja 55. sz.

Egész éjjel ügyeletes szolgálat.

Pártoljuk a helyi ipart!

Tanulók felvétetnek

Telefon 491. szám

Eredeti saját gyártmányu
ESSLINGENI FAREDŐNYÖK

Acéllemez görredőnyök, vasszerkezeti munkák, vasrácsok, tüzhelyek, sirkeritések, csavaráruk, épület vasalások stb.

kizárólag **Szántó Dezső** mü- és épület lakatosnál

Szent János-utca 25. szám ■ Versenyképes árajánlattal szivesen szolgálok.

Pártoljuk a helyi ipart!

Tanulók felvétetnek

Telefon 491. szám

BARTA IMRE

SZOBAFESTŐ ÉS MÁZOLÓ

NAGYVÁRAD, Szilágyi Dezső-u. 29.

ELVÁLLAL: Szobafestést, mázolást, tapétázást és minden e szakmába vágó munkát olyan árban, melyért senki el nem készíti.

KITÜNÖ AJÁNLATOK!!

EURÓPA

nagyszálloda

Nagyvárad, Rákóczi-ut.

Tulajdonos: Fülöp István.

Szigoruan szolid családi mulatóhely. Nagyvárad legszebb — vadregényes kertje a hegy tövében. Minden este elsőrangu mozgófénykép előadás. *Kizárólag saját szüretelésü borok* Frissen csapolt kőbányai sör. Esténként cigány zene. Kifogástalan magyar :: konyha. Polgári árak. ::

Közgazdasági Bank Részv.-társ.

Nagyvárad, Teleky-utca 10 szám.

Telefon 742 sz. Postatakarékpénztár 20161 sz

Betétek után tiszta

5%

kamatot fizet.

Ertesitès.

Tisztelettel értesitem szives pártfogóimat, hogy lakásomat Szaniszló-utca 46. sz, alól Keskeny-utca 9. saját házamba helyeztem át

Kiváló tirztelettel

Kiss István épitési vállalkozó
Nagyváradon.

REISZ MIKSA

butorgyára

Békéscsaba. **Nagyvárad.**

Kizárólag saját gyártmányu, elsőrendü békéscsabai butorok eladása

olcsó gyári árakban.

Modern vas- és rézbutor! **Rajziroda!**

Nyomatott a Szent László-gyomdában, Nagyváradon